

СИЛИСТРА В СТИХОВЕ

*„СИЛИСТРА. Аз цял живот съм търсил
смисъла и същността си в тебе, до дъха последен.”*

Пирин Бояджиев

Изданието се реализира по проект „Пренасяме миналото в настоящето, вървим уверено към бъдещето!”, Договор №11-06-231/09.10.2024 г. между Министерство на културата и РБ „Партений Павлович” – Силистра

*Изказваме благодарност на Чавдар Раев за
оказаното съдействие при издирванията.*

СИЛИСТРА В СТИХОВЕ

Първо издание

Българска

Съставител: Мануела Енчева

Корица и графичен дизайн: Васил Тончев

ISBN–

Печат: Издателство „Ковачев Прес” ООД

Силистра, 2025 г.

Петко АБУШЕВ

СИЛИСТРА

Силистра, Силистра, колко ли още
за мен ще си хлябът насъщен?

Силистра, Силистра, колко ли нощи
със тебе във къщи се връщам?

Като дете по твоите улици тичах,
като младеж лъчезарно момиче обичах.
Семейно гнездо в тебе свих,
във теб работих и живях щастлив.

С моите приятели – аз още помня –
колко мечти ни люляха!
Още скитат копнежи бездомни –
нищо, че те остаряха.

В спомени и сънища
от тебе съм обсебен.
Минало, днешно, още те търся.
Силистра – мой свят потребен.

Тодор АКРАБОВ

СИЛИСТРА

Заварих те потънал в прахоляци,
със остарели къщи беше ти.

Навсякъде браздыха те сокаци,
и спомнях за твоите старини.

Историята ти е тъй богата
– с цял низ от славни, героични дни,

ти давал си заслужено отплата,
за своите бедствия и съсипни!

Ти град си бил на множество епохи,
и множество герои родил си ти!
Затуй аз толкоз много те обичам,
затуй си град на моите мечти!

И днес сърцето ми прелива в радост,
очите ми се пълнят с красота,
кат гледам как се ражда твойта младост,
от слънчеви лъчи и от цветя!

Красавец си сега и помен няма
от онзи град, потънал във прахта.
Аз любя те с любов така голяма,
о, град любим, о, сбъдната мечта!

Воймир АСЕНОВ

КРЕПОСТ

През чувство и през мисъл дръзка
днес името ти се избистря –
старинен град, наречен Дръстър*
и дума дунавска Силистра.

Какво че крепостта потъна
във времето със древна слава
за името ти няма дъно
ти град на българи оставаш.

Една врата а тях оставаш
със хляб и сол да ги посреща.
Каква по-истинска, по-здрава
от тази крепост ще дадеш ти?

Оставаш северен прозорец
с едни очи натам да гледат,
където братята говорят
за нас в беда и във победа.

РЕФРЕН:

– Дунавски град
древен и млад
моята обич към теб се стреми.
В твоя богат
песенен свят
цяла река от любов приеми.

Румяна БОГДАНОВА

СИЛИСТРА

Силистра моя, обич искрена и чиста,
град със неземна красота,
и река, светла и пречистваща
нежна ласка, мека топлина.

Силистра моя, обич неизменна,
град-мечта, свързал сто посоки,
и порив към всичко земно
най-дръзката мечта надскочил.

Силистра моя, обич надживяла дните си,
път към хоризонта свят и чист.
Навеки да са честити дните ти,
навеки празника да е честит.

Славка БОЖКОВА

СИЛИСТРА

Силистра, древна и прекрасна,
какво за мен си ти?
Нелеко детство, юношество, младост,
спокойни, благи старини.
Не мога и не ще забравя
към изгрева отворените ти врати.
Към тях аз мога само да добавя
безмерните ти чудни красоти.
Обичам твоите простори водни,
обичам те каквато си сега.
Отдавна няма ги дюкянчетата стари.
Днес гордо си изправила снага.
Гордея се, че в тебе днес остават
от миналото значещи следи.
А поколенията няма да забравят
безстрашните ти кървави борби.
От твоите паметници вечно ще да греят
заслужилите светли имена.
Ще вдъхват гордост, песни ще ни пеят
за твоите тъй славни времена.

Кирил БОРИСОВ

ВЕЧЕР НАД СИЛИСТРА

Тихо е. Пада нощта, пада нощта над града.
Само вятър приижда и носи дъх на земя и жита,
само Дунавът бавно тече и люлее тежка вода
и безкрайната Добруджа тихо заспива в нощта.

Вслушай се. Спи под града, спи под града древността.
Векове са изминали, а под земните пластове спят

гробници тъмни на траки, следи от славянски села
и оръжия на войни, паднали край хилядолетния град.

Светло е. Пламва градът, пламва градът в светлина.
Отражения ясни играят, дълбоко в реката блесят.
Като кораби спуснали котва в безпределната равнина
светят новите здания, свети обновеният град.

Вгледай се. Колко деца, колко много деца из града.
По широките улици тичат, звъни техният смях.
Като в приказка белите сгради бързо растат
и смехът на децата се носи високо над тях.

Пирин БОЯДЖИЕВ

ГРАД СЪДБА

Вечен дом на моите скъпи мъртъвци и на заветните мечти.

ДРЪСТЪР*

Тук всеки камък кост е, всяка прашинка – кръв и всяка
капчица роса – сълза.

СЛЪНЧЕВ ДУНАВСКИ ГРАД

Слънцето се къпе в Дунава.
Сутрин като баснословен змей изплува
във златни одежди и копия пуска,
във небесата с коне непреклонни препуска.

Навсякъде щедро потоци от злато изсипва.
И късно в борбата със мрака залитва.
Изгаря на клада космическа възпламенена.
Изчезва, огряло великолепно цяла вселена.

Потапя се в Дунава пак, за да си почине.
Звездите обсипват небесната синя пустиня.

Петко БРАТИНОВ

СИЛИСТРА

Ти си една
неугасима свещ,
запалена преди осемнадесет века.

Римската империя е изгоряла.
Но ти си продължила да светиш.

Светила си
в ръцете на Аспаруха
с внезапната усмивка
на спасението си.

Светила си
пред очите на Симеона
с горещото самочувствие
на огъня си.

Светила си
и в мрака на България
под сенките
на султанските ятагани.

Ти си една
неугасима свещ,
запалена преди осемнадесет века.

Северните виелици
са те затрупали
с кървавите снегове
на отчаянието.

Дунавът е прииждал

и те е заливал
с горчивата тъмнина
на скръбта си.

Но въпреки всичко си жива!...
Жива си
в светлината на кръвта ни.
Жива си
в безгрижието на децата ни.
Жива си
във погледите на гълъбите,
полетели
към стремителното бъдеще.

И ето ни сега пред тебе
с просълзени от признателност очи.

Ние нищо не можем да проговорим.
Но ние мълчаливо ти обещаваме
завинаги да ти запазим пламъка.

Той е първата капка от слънцето
върху нашия
български бряг.

СИЛИСТРЕНСКА ВЕЧЕР

Песен

Във северния град на ветровете
от хората извира топлина.
И вече се стопяват снеговете
в настъпилата светла тишина.

ПРИПЕВ:

Небето в очакване е бледо.
Реката е внезапния ми зов.

Силистра е пристанище последно.
Най-силна е последната любов.

Обичай ме със пулса на вълните.
Обичай ме с копнежа на кръвта –
тъй както са обичали жените
през трепетните дни на древността.
ПРИПЕВ:...

Над корабите птици бързокрили
пронизват изненадания мрак.
Аз искам да съм нежния ти прилив,
а ти да си ми пролетния бряг.
ПРИПЕВ:...

Лилия ВЕЛЧЕВА

ДРЪСТЪР*

Дръстър град край Истъра* белее.
На брега от векове живее
волен Аспаруховия род,
праотец на моя скъп народ.

Нощ, когато младата луна
се окъпе в бистрата вода,
Истърът* във момък се превръща,
със неземна нежност я обгръща.

Зазвучават гайди и кавали,
а върбите стават в миг сватбари.
Кленът кърши весел ръченик,
вдигнал над главата си шиник*.

Спира горе буйната игра, там
на хълма пред кованата врата.

Като стара майка Крепостта*
ги очаква будна сутринта.

Дръстър* град ни среща и сега
в своята поднебесна одая*.
Истърът* нашепва през нощта
спомени за славни времена.

Найден ВЪЛЧЕВ

ПЕСНИЧКА ЗА СИЛИСТРА

Когато в душата ми вечер
нахлуе понякога мрак,
събуждам надеждата вечна
и в нея съзирам как...

зора зазорява от изток
и слънцето взела в ръце,
се спуска над мойта Силистра
и влиза и в мойто сърце.

Тогава мечтата изгрява
и литва към идния ден
и старата лодка запява:
– Елате пак двамата с мен!

В душата ми светла и бистра
въздъхва мигът засиял...
Силистра, Силистра, Силистра,
звездичко край Дунава бял.

Таня ГЕОРГИЕВА

МОЯТ ГРАД

Моят град е лък,
готов да хвърли стрела
в пространството на север.
Моят град е огнище
и крепост на моите деди.
Моят град е детска усмивка
сред кестени, липи и чинари.
В него с плач и любов
срещнах живота си аз.

Любен ДАШЕВ

ПРИСТАН

Силистра, градът ни – опора и пристан,
за тръпно завръщане зов,
прастара, но млада и вечна Силистра –
една безусловна любов.
Столетия мъдра, красавица бяла,
до вечния Дунав сияй,
достойна за обич и светло начало,
по майчински вярна – докрай.
Уютен дом зиме, дори в Северняка,
прохладна сред юлския пек,
любима с това, че във нея те чака
най-скъп на сърцето човек.
Красив е Светът, но пейзажите чужди,
завръщай се винаги, пак –
с оная целувка, която събужда
заветния дунавски бряг!

УТРИН В СИЛИСТРА

С предутринния птичи хор целунат,
бакърен, развълнуван, упоен,
предания бълнува тих, бял Дунав
и слънце разтопява всеки ден.

На гларуса раздиращия крясък
на две раздира ромона му глух
и сякаш че излъскана до блясък
се носи горда орда* с Аспарух.

Легенди стари с утрото възкръсват
под този ведър, щедър небосклон:
с камбанен звън зад кулите на Дръстър*
маджарите* отблъсква Симеон.

А вечер тук тракийска колесница
пилее щедро златните звезди
и светлата Силистра-хубавица
до тях изгрява с вечните води.

Благой ДИМИТРОВ

ПОЛЕТ ЗА СИЛИСТРА

Няма нищо над нас, всичко е под крилото.
Дунав извира от моето детско букварче.
Тази земя, омагьосала младостта ми,
често ме мами насам...

Няма нищо над нас, всичко е под крилото.
Стъргана ряпа с оцет и домашна ракия
в гостолюбивия пруст.
После старецът ме повежда
през легендите из гората:

тая тъмна гора – Каракуз*!

Няма нищо над нас, всичко е под крилото.

Майка ми пееше:

„Запалило се големо село,
големо село Айдемир...”

Кой го запалил, защо – не разбрах,
но видях слънчогледите
и реших, че пожарът е лумнал от тях...

Днес като капки сребро
капят в камъша край Сребърна пеликаните.
И се вълнува реката, по Вазовски бистра.

Край на въздушния репортаж.
Скоро ще кацнем в Силистра.

В. ДИМИТРОВ

ДА БЪДЕШ СТОЛИЦА МОЯ

Все препускат към изгрев конете
и о камъка бият копита
и прекрачила през вековете
спираш тук като откритие.

Ти си изконната столица
на моята непризната държава
с много владетели на престола си,
много нашествия надживяла...

Имаш име с мирис на орница –
звънко – като сабя стоманена,
твърдо – като непокорните,
единствено живи останали...

Ти си била майка на скитници,
като остра стрела си свистяла,
горяла си, падала си в битките...
и все пак си оцеляла!

Ти си била разменна монета –
веднаж ли в робство са те
изпращали?

Била си старо имане, с което
чуждите грешки са плащани.

И те нося цяла в гърдите си.
И те пазя в студа и зноя,
за да имаш златно покритие,
за да бъдеш столица моя!

Ана ДИМИТРОВА

МОЯТ ГРАД

Сама излязох в тъмнината.
Под звездното небе
градът утихнал спи,
проблесват и се гърчат
във реката
неоновите светлини.

Какъв красив си
в този нощен здрач
посипан цял от рой звезди
ти малък мой,
прекрасен град
на хиляди надежди и мечти.

Ти спиш
и в черната брилянтна нощ

със хиляди сърца туптиш.
Ти малък мой
прекрасен град –
лека нощ.

СИЛИСТРА

Една камбана разнася свойте звуци
от древен град на Дунав – голямата река,
прекланят се пред него днес
и синове, и внуци,
и дъщери със обич
посяли любовни семена.

И от любовта израснал
красив и бял,
огрян от небесата,
с усмивката на младите
и ведрите лица,
със веселия смях
отприщен от децата –
Силистра, грее в есента!

По пътищата спрели хора,
пред своя храм
мълчаливо коленичат.
За обичта към него поетите разказват,
в душите им човешки понякога надничат.

Бяла лястовица,
кацнала в полето,
приютила под крилете своите чада,
Днес градът празнува
и тупти с горещи, хиляди сърца!

Силистра,
развей днес свойте знамена,
че те има за да сме в тебе,
живот на тебе да дарим,
а ти на нас – всичко – от водата,
та до хляба.

Една камбана разнася свойте звуци
от древен град – Дръстър*, Доросторум*, Силистра*,
попива във кръвта ни днес звукът й,
че е празник!
Запейте, затанцувайте,
с хризантеми окичете своята Силистра!

Йорданка ДИМИТРОВА

МОРЯШКИ ВЪЗЕЛ

На Силистра и нейните жители

Тук най-напред първият хан коленичил е
смаян пред твойте нозе.
Съдбата да бъдеш ту своя, ту ничия
дните ти още гризе.

На възел моряшки си здраво завързала
бъдни и минали дни,
за някъде вечно все бързаме, бързаме
вярна, очакваш ни ти.

Сама, изоставена, кучешка, просеща,
търсиш край Дунава брод;
крайпътна, рибарска, извечна и бъдеща
с жив под сърцето ти плод.

И болна от днешни и минали истини
тръгваш към утре на път,

загърбваш обиди и блянове евтини,
в мрака заглъхва гневът.

Повеждаш отново след нощното скитане
българско криво хоро,
със сълзи от радост и мъка обливана,
дириш врати към добро.

УТРО НАД СИЛИСТРА

Чело надигна от изток зората,
сребърен звън над града заваля;
мракът, прегърнат от нощния вятър,
скоро незнайно къде отлетя.

Слънцето топло огнище разпали,
кръгла погача търкулна извън.
Свела над Дунав лицето си бяло,
с песен Силистра го буди от сън.

Стрелна очи-изумруди към нея
Дунава, пламна, в мъгла я обви,
тръгнаха двамата бавно към кея,
после той тъжно наляво зави.

Тя се огледа в очите му ясни
още веднъж, с приглушена тъга.
Утре отново зората прекрасна
двама ще срещнат ръка за ръка.

Енчо ЕНЧЕВ

ГРАДЧЕ

На дните житието си записвам,
стоя на хълма, вече не пътувам,
зад мен е Добруджа, пред мен Силистра,
прекрасна с диадемата на Дунав.

Там долу е животът ми събран
и все такъв, какъвто съм го искал,
с най-милите ми хора преживян...
Дано и те така да си го мислят.

Надеждите ми скитници не са,
човек щом нейде спре, за да остане,
там се случват всички чудеса,
а пък макар и в сънищата само.

В гнездо от небеса и самота,
накрай света, а с ранга на държава,
градчето все тъгува за света,
светът е тъжен, че не го познава.

Като Ню Йорк сред равното поле
то се въздига в чувствата ни скромни,
това е блян, ала така поне
по-сигурно е, че ще го запомним.

Животът ми на речния завой
с градчето все взаимно се подпира,
изчезва някой...и се знае кой...
Животи за подпори се намират.

И пазим го така за вечността,
а то ни дава своята отплата –

да ни отваря райската врата
по пътя към душата на земята.

ЖИВЕЕ ДРЪСТЪР*

Само тази земя е по-стара
от най-старата българска слава.

Тогава...
Когато българите още спят
във своята езическа утроба
и в синия славянски поглед
името, с което сме наречени
не е изречено...

Живее Дръстър*!
Като луната,
отброяваща годините
на всички идващи отнякъде,
на всички,
родени тук в гнездото на стените му.

Какво са римските ръце
градили камъка?
Какво са римските очи, които
са бродили под синьото небе,
наричайки душите си изгнаници?

Със друго име е наречена
земята ни.
Все още непознато, но предчувствано
от силните мъже, които дълго
се взирали във варварския бряг...
И търся нейде в себе си дълбоко
прозрение, което да ми каже
как русокоса плитка се е вплела

в коравия им конски флаг,
коя е тази сила и къде е
на трайността великото ѝ тайнство...

Живее Дръстър*!
И сега, и винаги,
дори когато няма вече време,
една луна над Дунава ще свети
над името, в което
е кълнило
и е отрасло българското царство.

МОНОЛОГ НА АВРЕЛИЙ*

В самия край на тази равнина
в самия край,
от днес в която дните ми ще минат,
започвам летописа на съдбата си.
Дано ми стигне вечността да мога
да оцелея тук сред тези диви
и непокорни хора, да разкрия
на силата свещеното им тайнство.
Каж ми, боже, как да стана техен
баща и син, тиранин и бранител.
Когато нямам техните ръце,
сродени с всеки стрък, дърво и камък.
И техните очи, които грабят
от моите простор, земя и слънце.
И песен, във която като вълци
не дават да докоснеш свободата им...

Душата ми полека се стопява
и римлянинът бавно насели
пророчеството на един селяк.
„Тук, който дойде с копие и меч,
проклет ще е от всяка своя стъпка,

ако не хване рало и копач
и делото добро да е напреде.”
Тежко на този, който устои.
Дъждът го шиба като волска жила
и вятърът със хлад не го докосва,
в пустинята на жълтата земя,
дордето не остане само пепел.

Началото е утре. Аз, Аврелий*,
поставям камък и им ставам брат.
Дано остане спомен тук за Дуросторум*
и в Рим да бъде споменът за мене.

Михаил ЖЕКОВ

БУЛЕВАРД „ДУНАВ”, НОМЕР СИЛИСТРА

Живея на най-голямата улица в Европа –
булевард „Дунав”, номер Силистра,
на тия след мене не мътя водата,
на другите им прощавам.
Мечтая да тръгна с кораб нагоре, нагоре,
да стигна до Рейн, да стигна до Кьолн,
мечтая във всяко пристанище като гост да отседна,
да стъпвам по крайбрежните улици на цяла Европа,
като гълъб библейски маслинена клонка да нося.
За моя град на всички да разказвам,
за Буребиста* и Залмоксис*,
за гетите*, наречени от Херодот*
най-храбри и справедливи от всички траки,
за дванадесетте Христови мъченици*,
живели тук по времето на Римската държава,
за легиона Клавдиев*, отседнал в Дуросторум муниципия*,
за епископ Дионисий Малки*, който в Силистра
е изчислил датата на Рождество Христово,
и тук чествана Първата световна Коледа.

За Аспарух, дошъл от степите и под носа на Константинопол –
Столицата на света, създал независимата си държава.
За всичко туй на целият свят аз искам да разкажа.
Да знаят всички, че Силистра е част от цялата световна слава.

Живея на най-голямата улица В Европа –
Булевард „Дунав”, номер Силистра.
За утрешните светли дни мечтая.
За това ви пожелавам – бъдете оптимисти.

СИЛИСТРА

На Добруджа най-свидна дъщеря си ти, Силистра –
яка крепост, страшилище за помисли нечисти,
но корабите бели ти посрещаш със целувки
и всеки гост добър даряваш със своите милувки.

Бъди благословена, о, моя хубава Силистра,
цвете бяло, къпещо се във води сребристи,
дарявай ни навеки с красотата си неземна,
за нас ще бъдеш винаги ти обич първа и последна.

На Онгъла* чедата ти първа приюти, Силистра,
и неуморно бдиш над тях години веч хиляда и триста,
край крепостната ти стена на залез Слънчо коленичи,
там Дунав те прегръща и после към морето тича.

Угасват светлините ти за лека ноц, Силистра,
а с утрото отново ще заблестиш като мънисто,
отново чайките над тебе ще кръжат и пеят,
и вятър млад в полята тучни буйно ще лудее.

Николай ЗИДАРОВ

СИЛИСТРА, СИЛИСТРА, НАШ БЪЛГАРСКИ КРАЙ*

Де Дунав извива
край златни поля,
там с песен щастлива
ме мама люля.

От извор по-бистра
цъфти и сияй
Силистра, Силистра,
наш български край!

Там птиците пеят
под синия свод.
И среща ни кеят
с голям параход.
От извор по-бистра
цъфти и сияй
Силистра, Силистра,
наш български край!

Край блокове бели,
сред ружи-слънца,
с очи разцъфтели,
играят деца.
От извор по-бистра
цъфти и сияй
Силистра, Силистра,
наш български край!

Дори да отида
далеч по света,
аз няма да видя
по-скъпи места.
От извор по-бистра

цъфти и сияй
Силистра, Силистра,
наш български край!

По-мили – от мама,
от родния град,
аз зная, че няма
по целия свят.
От извор по-бистра
цъфти и сияй
Силистра, Силистра,
наш български край!

**Композиторът Борис Ибришимов написва песен по текста*

СЪРДЕЧНОСТ

Силистра с лозници, Силистра с асфалтови улици,
с девойки, понесли под клепките шеметна вис;
на хълми зелени спят турските табии* в люляци,
а гробът латински е сбрал древността в стенопис.

Силистра на Георги Мамарчев*, от огън целуната,
на пролети с ясни зюмбюли и дъхав шибой;
пред тебе и Гено Чолаков* предвождал е буната*,
сред тебе оставил усмивка и стон Лев Толстой*.

Припомням си дните на Дочо Михайлов*, кинжалите.
Угасваха залези. Съскаха сухи поля.
Заглъхваха бавно на робската жалба кавалите.
И дъжд от светулки, и дъжд от звезди заваля.

Сокол бе сърцето ти, литнало волно след вятъра.
Израснаха блокове в теб от метал и стъкло.
От силоза, стигнал небето, запя ескаватора*.
И кораби свирят. И бляска рибарско весло...

Силистра на секнала мъка, на мъртви проклетия,
Силистра – бял пристан, убежище на радостта,
разтваряй пред мене сърдечност, врати и обятия,
че нося в кръвта си на моите деди верността.

Борис ИЛИЕВ

ВИДЕНИЕ ПРЕД СИЛИСТРА

Когато в разбунена вечер над Дунава
светкавици сини небето разломват
и бяга луната двурога над табиите*,
не води ли войнство на кървава буна*
Ивайло към Дръстър*? Симеон не прогонва
ли угрите* дръзки? Не светкат ли сабите
на древните, смели киевски конници?

Светкавици бият и вятърът сплита
венец от лозини и клонки разцъфнали.
И шушнат житата тревожно в тъмницата:
– От север отново прииждат войските
на руските братя. Редутите глъхнали
очакват Мамарчев* да вдигне десница
и в щурм подир него да литнат войниците.

Войници, бунтовници, даскали, селяни,
хоругви* и флагове... В победи, в погроми
се вдига Силистра... Разпната се мята...
– Нима със родината днес ни разделят?
Та ние сме българи! Всеки тук помни
на Левски завета и вярата свята!
И вярват отново във Дочо* селата...

Разсъмва. Отново усмихнато утрото
целува комините, сградите бели.

И с поздрав го срещат сирени фабрични,
а чайките кряскаат: – Силистра, добрутро!
Осемнайсет столетия пред тебе са спрели
и сякаш учуден и сам Марк Аврелий*
във бъдните твои години наднича.

Валентин ЙОРДАНОВ

СИЛИСТРА

Мълвя неспирно своята молитва
като усмивка истинска и чиста –
едно парче от добруджанска пита,
една мечта за моята Силистра.

Пази я, Боже, все така блестяща
и по-смирена от монашка мисъл.
Градът, от Теб обречен на изящност...
орисан да е вяра, да е смисъл...

И не допускай в тоя град мерзавци
от силата да смучат за изгода...
Той векове е оцелял и е белязан
да е крайречна столица на Бога!

Щом сутрин слънцето усмихне се щастливо
и заблестят лъчите му сред житни ниви,
а Дунава проблемите измива,
за да посрещне ангели красиви.

Като след изповед пречистен и начален,
града от радост бавно се разлиства...
И като в храм вълшебен, но реален
шепти България с възторг – СИ-ЛИ-СТРА!

Николай ЙОРДАНОВ

БЯЛ, БЕЛОКАМЕН...

Бял, белокамен, твърд като камък,
бдиш над реката, Силистра.
За враговете крепост яка останал,
за приятелите – пристан!
Твоите хора жито отглеждат
и мир,
твоята история не е легенда,
ни мит.
Старите камъни още си спомнят
чужди копита,
бели изгреви, кървави залези,
братя освободители.
Дунав се плиска и мие челото ти –
сякаш гривна кована,
и ти шепне гальовно с водите си:
„Колко хубав си станал!”
Хубав си, хубав си...бял, белокамен...

Живка ЙОРДАНОВА

АЗ СЪМ СИЛИСТРА

Косите ми са златно, зряло жито.
Очите ми са тихите води на Дунав.
Сърцето – буен ритъм на копита,
снагата – чернозем равнинен.
Аз съм крехка деветнадесетгодишна
свещичка, духната от ветрове вековни.
Аз ще живея, без да съм предишната,
защото дланите ми са бунтовни.
Бедна съм, но горда, не желая злато,
богата съм с това, че съм с душа.

Аз съм красивата непозната,
която с усмивка прегръща света.
Не съм мегаполис, но съм лъчиста.
И не съм точката под ръждясал кабър.
Моето име е просто Силистра –
тази, която ви дава хляба!

Петя ЙОРДАНОВА

КРЕПОСТ

Дръстър* – стара крепост край Силистра,
спряла до самия бряг на Дунав,
за какво отново ти си мислиш?
Там, под тебе, като синя струна,
вечната река какво говори?
Там, под твоята подземна пазва,
има ли следа от древен корен,
който нещо ново да ми казва?

Крепост, остани си непревзета,
че зад тебе вече е Силистра.
Ветровете искат да прелистват
твойте страници от вековете,
но врати пред тях недей отваря,
че ще ти откраднат много тайни.
Запази под камъните стари
своите предания незначайни.

Властните треви пълзят зелени,
както при обсадите далечни,
но не се предавай.
Защитена трябва тука да останеш вечно.
Пясъците с копия заклет
стрелят в твоята предишна слава,
но бъди до края непревзета.

Там, за теб, Силистра пак остава.

А оттам пристигам аз полека,
сякаш ако викна, ще изчезне
тази тайна, мъничка пътека,
по която в тебе аз ще влезна.
И на тебе всичко ще разкажа,
но сърцето нещо премълчава.
Дръстър*, ако трябва нова стража,
тук, при теб, една жена остава.

Ралица КАЛЕВА

ОДА

Оттук започва моята Родина –
от този стар и мъдър град!
Силистра! Лете, есен, зиме –
все бяла като в земен райски свят!
Обичам те с непреходната слава,
която Дръстър* пази нощ и ден!
Рушен, възкръсвал, ти все тъй оставаш
крайдунавската перла в мен.
Обичам те и с Дунав, който още
промива твоите рани със сълзи...
Прабългарски, поробван, дневен, нощен,
но винаги в очите ми красив!
Обичам те, че ти като душата
на мъдър добруджанец приласка
и мен със своята щедра необятност
и майчински подаде ми ръка.
И пърхат като птици в мен мечтите,
намерили простор и синева
с една такава радост ненаситна
и трудно обяснима със слова!
И аз вървя от щастие омаяна

сърцето ми е пролетен капчук!
Запитат ли ме де започва раят,
ще кажа гордо: ”От Силистра! Тук!”

Иван КАРАДАЧКИ

РАВНИНА

И в сън те виждам, Равнина хълмиста,
с кайсиев цвят и житна резеда,
а там, в скута на Онгъла* – Силистра
изгрява като утринна звезда!

И сякаш волна птица е душата
и всеки дом открехнал е врати,
и цялото небе, подобно шатра,
върху прабългарска земя трепти.

Добра и вечна, вие се Реката
и слънце гали бялата й гръд...
И знам, че всички тук са мои братя –
с една съдба, с един и същи път.

Калина КОВАЧЕВА

СИЛИСТРЕНСКИ ВАЛС

Дунавът носи вълните си леки,
тополите тихо шумят...
До теб ме доведоха светли пътеки –
Силистра, мой приказен град!

ПРИПЕВ:

Силистра, мой хубав,
мой приказен град...

Колко е свежа и ярка зората,
колко е ведър денят...
Теб те събужда смехът на децата –
Силистра, мой приказен град!
ПРИПЕВ:...

Денем оглася те трудова песен,
денем с дела си богат.
Вечер притихваш и влюбен и весел –
Силистра, мой приказен град!
ПРИПЕВ:...

Бляска реката край цветни дворове
къщите в бяло блестят.
Сякаш току-що роден си отново –
Силистра, мой приказен град!
ПРИПЕВ:...

Б. КОДАЙ

ПЕРЛА КРАЙ ДУНАВА

Чайка волна или песен
и машинен темп понесен
в звукове и светлини?

Гълъбица снежнобяла
ли над Дунав полетяла
в утринните хладини?

Или бяла перла, бистра
бисерна сълза – Силистра –
тук отронена звъни?

СИЛИСТРА

О, Силистра!
Родна, свидна и чаровна!
Ти, Добруджа –
богата и плодородна,
и ти, Дунаве –
река горда и пълноводна.
Наша Силистра –
древна и настояща,
с лъчезарна, дивна красота.
Зора кога ще се зазори,
изгрева посрещаш ти.
Отляво Дунав мие
твоите брегове.
Отдясно Добруджа
налива свойте класове.
Паркът твой – градина райска,
разцъфтяла в чудни
аромани цветове.
Радост за очите –
погледът сияй
към мечтани, далечни светове.
Когато вечер залезът догаря
и слънцето се къпе
в пурпуркадифена светлина,
градът заспива
в дълбока тишина.
Силистра родна,
любовта ми на живота,
аз сърцето си обрекох в теб
и с душа се влюбих
до сетния си земен дъх!

Филип МАКЕДОНСКИ

СИЛИСТРА

От векове и този роден бряг,
където е пребъдвала Силистра,
е впивал жадно устните си страдни
на Дунава в снагата му сребриста.

Тук всеки камък ни нашепва сънно
за вихрените битки на витязите*.
Кръвта им – да, но спомена не могат
да заличат на Дунава талазите*!

От векове ей този роден бряг
подхранвал е надежда на Силистра
и тя видя отново пак витязите
и вярата закрепна по-лъчиста!...

Симеон МАНОЛОВ

ДВЕ СРАВНЕНИЯ ЗА СИЛИСТРА

Силистра –птицо бяла,
кацнала на дунавския бряг!
Осемнайсет века тръпне,
осемнайсет века се бои сърцето ми –
мисля за окото, дето може
в теб да се прицели.
Зная, че напразно се тревожа,
зная, че не може никой
да убие твоето сърце;
зная, че не може никой
в клетка да те сложи...

Враговете в теб се целеха,
в песента ти, чиста стреляха.
Но по чудо оцеля ти под простора,
защитена от добрите хора...

Силистра – цвете бяло,
в толкова сърца лелеяно!
Най-северното цвете на родината –
може би от ветрове посеяно
преди осемнайсет века.
Коренът ти е дълбоко в тая
родна пръст
и във сърцето ми.

Есенни слани не те попариха.
Не измръзна в никой януари.
Пролет е. И в тази утрин ранна
пияни ме твоето уханье!...

ДОБРО УТРО, СИЛИСТРА!

В един плавен и тих завой
Дунав бавно водите бистри.
Глас на птица. И син покой.
Добро утро, Силистра!

Ти нагоре растеш, встрани,
във сърцето ми се простираш;
палиш весели светлини
във очите ми. И пулсираш.

А столетията мълчат
в камък, в амфора, в колесница;
и във въздуха, и отвъд
оня радостен глас на птица...

ДРЕВЕН ГРАД

Доросторум*, Доростол*, Дръстър*...
Римска гробница. Миниципиум* на Аврелий*.
А кметува със сабята и със кръста
осем години цели
капитанът на руска служба,
капитанът на Велчовата завера*.
Любов – омраза; вражда и дружба
във земята лежат смирени.

Поят с родни слова ветровете
над граничния хладен камък.
Тук дъгата е с цветовете
на българското ни знаме.
Тук е нашата днешна стряха,
тук са нашите странни жътви.
И децата ни тук узнаха,
че живеем над толкоз мъртви.

ИЗМЕРЕНИЯ

Градът се изравни със рамото на хълма.
Тополите останаха под петия етаж.
И гордостта в гърдите ми покълна:
расте градът, растем и ние – не по стаж
и не по чин. По смелост и по воля,
по обич и мечти растем
със корен в родна пръст.
Отеква първа копка край тополите
и виждам ясно утрешния ръст.

И няма друга мярка за сравнение.
Къде си ти? На кой етаж съм аз?
Единствено ръстът на сътвореното
е ръст на устремената ни страст.

КОРЕН

Със подобни черти
в неподобната криза
с този град сме „на ти”,
този град ми е близък.

С ями, язви и прах,
и роса по чимшира
със града си живях
и с града си умирах.

Той е вечен – градът.
Аз съм временен жител.
Аз съм пътник без път
с корени в твърдините.

НА МОЯ ГРАД

Ако тръгна някога от този град,
не бих взел куфар с вещи.
Не ще погледна и дори назад,
ще бъдат стъпките ми бавни, тежки.

Защото, ако някога напусна този град,
в сърцето си ще отнеса товар огромен –
един внезапен липов листопад,
един зелен дъждовен спомен,
една река със мъжко име
и образа на хора прями,
и глас, спасил ме в ледна зима,
и думите на мама.

Как бих могъл ей този свят
да отнеса като макет от глина?
Не, невъзможно е от моя град да си замина.

ОПИТ ЗА АВТОПОРТРЕТ

Еднакво жаден и преситен,
безмерно тъжен и щастлив,
уверен съм и беззащитен,
скандално прям и саможив.

Живея в град със женско име,
река без брод тече през мен.
Обичам я дори и зиме,
от ледохода победен.

Аз плувам мигновен и вечен
в река и град със женски нрав.
На тях единствено обречен,
беди и щастие познах.

Силистра – цвят под ветровете,
и Дунав – плясък на весла –
съединяват в мене двете
несъвместими начала.

ПРОЛЕТТА НА СИЛИСТРА

Силистра утринна. Изначална.
Всеки друм тръгва оттука.
Сирена корабна свири прощално.
Гълъб невидим гука.

Силистра древна. И денонощна.
От високото те съзирам –
бяла, пролетна, нежна, мощна,
град със форма на лък и лира.

Ще докосна най-нежна струна
аз – взривителят на покоя.

Ненаситно и предано Дунав
ще целува нозете твои.

Вчерашна, днешна, здравей Силистра!
Помниш ли Левски и Караджата*?
Пролет е. Мир е. Но чувам изстрел –
пукат пъпките по дървесата.

СИЛИСТРА

1.

В един плавен и тих завой
Дунав бавни води избистря.
Глас на птица. И син покой.
Добро утро, Силистра!

Ти нагоре растеш, встрани,
във сърцето ми се простираш;
палиш весели светлини
във очите ми. И пулсираш.

А столетията мълчат
в камък, в амфора, в колесница;
и във въздуха, и отвъд
оня радостен глас на птица...

2.

Сутрин будиш се, надживяла
и най-почетните величия.
Плодовитите ти и ялови
дни по Дунава са изтичали.

Аз се връщам към тях с останките
на изровени колесници.
Търся прилика във осанката
на сенатори и войници.

Във богините белокаменни
не откривам черти различни
от действителните и пламенни
твои днешни момичета.

А край житото и край мака
чезнат крепостите снишени.
Бдят над тебе сега – по-яки,
във сърцата ни извисени!

ТВЪРДИНА

С мисъл за Дуросторум – Дръстър* – Силистра**

Живо е дървото родословно.
Не висят по клоните маймуни.
Без поклони времето оловно
е мълвяло огнестрелни думи.

Зъб за зъб. Но кой кого – едва ли
някога кръвта ми ще си спомни.
Святкали свирепите кинжали
и мечтите гинели бездомни.

Летопис на гибелна омраза –
ред по ред и труп до труп... О, Боже,
как успя човекът да опази
обич свята в опустяло ложе?

Не, не мога със словата прости
да разкажа поведтга Родина.
Този град е твърдина от кости
Този град не може да загине!

Кина МАРИНОВА

МОЯ БЯЛА СИЛИСТРА

Копринената лента на реката
опасва моя град – красив и стар.
Тя вечно бърза в своя бяг нанякъде,
а той остава – исполин и господар

на крепост, на поля и топло жито,
тъй слънчев, бял. И малък, и голям.
Съдби на хиляди той в своята преплита.
От древността до днес е вечен храм
на вяра и любов, и достолепие,
на вечност във нетрайния ни свят.
И нека в идните хилядолетия
пребъде – бял и мъдър, и богат.

СИЛИСТРА

Силистра – белолика и прекрасна,
нозе в реката вечно потопила
/където залезът избра да гасне/,
с коси – жита от чудно нежна свила,

снага – до крепостта и по-висока,
във зидовете паметта вградила.
Оглежда се във Дунав надълбоко,
срама от робствата докрай измила,

защото е посрещала достойни –
от Аспаруха, та до дваисти век.
И никакви, и никакви пробойни
в сърцето на почтения човек

не биха заменили лесно с друга
Силистра, от България по-стара,
заради присмех или дума груба,
че е под кабар – крайна малка гара.

Пенчо МУТАВЧИЕВ

МОЯТ ГРАД

Силистра, ти наша голяма мечта –
най-северна, житна и малко далечна,
на Добруджа синята китка в степта,
машинна и водна, кайсиева, вечна.

Руини разказват за вечния град,
а Дунав тъй величествен тече ли, тече.
Със слънце облят пак днес е млад,
край него расте босоного момче.

И младите кленове с млади липи
как зиме замлъкват в очакване няма,
а после се стрелват нагоре с листа
небето да стигнат със силното рамо.

Расти, не старей на земята ни родна,
пропука се с трясък пак „ъгълът” стар.
Безкрайно се ширят градините плодни –
черешов и гроздов, и златен нектар.

Нектара ще пия в живота ти нов,
и нека все твоята пролет цъфти,
и в мраз отмаял от гореща любов
ще пея, че млад си и хубав си ти.

Недка НЕЙЧЕВА

СИЛИСТРА

Бяла лекокрила птица,
кацнала на бряг.
Родна, обична Силистра,
ти си моя град!

Стари Дръстър*, крепост яка,
тежко робство, гнет.
Колко много си видяла.
Всичко надживяла с чест.

Бели Дунав се вълнува,
чудни приказки шепти,
златни залези рисува –
кой от теб не се диви!

Как жадувам и ще тръгна
по далечни друми*!
Ти ще бъдеш все със мене
даже и в съня ми!

Хетко НИКОЛОВ

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА

Когато разперят крилата си белите лодки
и мами ни като мечта пак лазурния бряг –
за тебе, Силистра, за тебе бленувам
и пращам ти поздрав със тоя тъй малък
рефрен*: ла, ла...

Когато нощта над вълните навежда се бавно
и с пурпурни устни целува тя водната шир –

за тебе, Силистра, за тебе бленувам
и пращам ти поздрав със тоя тъй малък
рефрен: ла, ла...

Когато луната зарее пак сребърен поглед
и вечната песен подемат вълните си пак –
за тебе, Силистра, за тебе бленувам
и пращам ти поздрав със тоя тъй малък
рефрен: ла, ла...

Красимира ОРЛОЕВА

ГРАДЪТ, В КОЙТО ЖИВЕЯ

И за първия танк, и за златния клас,
и за нектара кайсиев –
всичко известно е до тоя час,
ще речете вие.

Мислите си – дунавска риба и хлад!...
Нека отворим скоба!
Тоя град е символ на битка за хляб,
не атракция за сноби.

Три години в полето – ни капка дъжд!
Земята зейна във рани,
изпепели на кълнове жито и ръж,
надеждата не изхрани.
На угар превърнаха само за ден
три хиляди хектара!...
Видели ли сте мъж да оре просълзен,
нивите да събаря?

Чули ли сте, нейде при вас, стара жена
да кълне небето бяло,
задето в София и Стара планина

по камъните валяло?...
Мислите си: забутан, северен край,
населен от егоисти!
Ала само при нас пеят за земен рай!
Това също е Силистра.

За дъжда гукат гълъби в тоя град,
дъжд децата сънуват,
и влюбените, посред белия площад,
и те за дъжд се целуват.

Град, в който дъжд и хляб са божества
и лични откровения!
Така го запомнете – не за пиршества,
град за поклонение!

ДОБЪР ВЕЧЕР, СИЛИСТРА!

Като цвете разлистено
върху рамото дунавско
все пътува Силистра
в песни и пълнолуние.

И легенди пътуват
през сърца и години –
нощем будни будуват,
светят в утрини сини.

А във вечер такава,
под звездите зелени
една обич изгрява
и се ражда поема.

И за нея аз искам
две слова да напиша.
Добър вечер, Силистра,

моя топла въздишка!

Във мене все отеква песента –
оная песен за калето,
която тука, в бялата стена
вградили майстори напети.

Под дунавски утра и ветрове
шумяла тази песен бойка,
додето зидат каменно кале
В Силистра русите да дойдат!...

Сега е март. И тука пак цъфтят
замислените минзухари.
Ята ранили щъркели кръжат
над покриви и над върхари.

И тръгва китка минзухари пак
едно силистренско момиче –
да спре при оня първи руски танк
и свободата да закичи.

НОЩ В СИЛИСТРА

Става тихо.
И заспива моята Силистра.
Само Дунава сънливо
буден още плиска.
Мартенската нощ повива
в тишина градчето.
А при мене все не идва
оня стих далечен.
И във празните ми листи
месеца наднича...
А от хълмовете ниски
спомените тичат

към градини и полета
с пеещи каруци
и по мойте устни лепнат
медните им звуци.
Втурвам се след тях
и гоня
сянка на кошута...
И със пролетния спомен
цяла нощ се лутам.

СИЛИСТРА

Като приказен лебед си кацнал
на брега на реката широка.
Кой те тук построи? Как израсна
с белоснежните сгради високи?

Аз не помня как ти си посрещал
византийците, готи, татари
и във битките с рани горещи
как са падали войни стари;

нито как си посрещал братушки
пръв със сол и бяла погача,
как трендафил си кичил на пушки,
на коне и войници юначни.

Аз те помня свободен и хубав,
сбрал във себе си слънцето бяло,
свежестта от водите на Дунав,
красотата на Добруджа цяла.

И затуй не за старата слава,
а за новите дни те обичам.
Затова, че до днес оттогава
все на приказка бяла приличаш.

Тя не е ли светла, свята клада,
на която житото и хората
тихо раснат, зреят и изгарят
в своя безпогрешен път към хляба!

ТАКА Я ЗНАЯТ СИЛИСТРА –
Българска, многовековна,
гнездо на славеи чисти,
гнездо на танци чутовни!

Така ни знаят – сърцати,
Хора от Добруджа Златна!
Нас ни откърми земята
със песента и играта!

И ни закле – щом позове ни
олтарът – нашата сцена,
да станем огън и стреме,
опната струна и вена!

Белязани сме от боговете
във храма на красотата.
Във песента ни търсете,
в магията на играта!

Лилия РАДОЕВА

МОЯТ ГРАД

Силистра е замислена и бяла,
а улиците – странно романтични.
Обичам я по-силно след раздялата.
А тя ме помни, но не ме обича.

Дърветата все още ме познават,
но птиците ме гледат любопитно:
коя съм, откъде съм долетяла,
оставам ли тук или съм транзитна?

Вървя сама. Замислена и бяла.
Снегът е призрачен и символичен.
Завързва Дунавът на шията ми шала си
и дрехата му залезна обличам.

Отново ставам мъничко момиче
и за ръка ме води моят град.
Не съм напускала Силистра никога.
Сънувала съм шарения свят.

Стефанка СТАНЕВА

ПОЕМА ЗА СИЛИСТРА

Ти бил ли си някога в красивия кът,
където на Дунав вълните шумят;
където в безкрая пшеници златеят
и златни кайсии в градините зреят?

Силистра, градът ни, е хубав и бял!
Тук някога римски владетел живял.
Със тежката мъка на хората бедни
издигнал той крепост над водните бездни.
И днеска стената след толкова века
разказва как зидал и гинел човека,
как дълго се веел тук турски байрак,
но руси го снели от родния бряг...
А после фашисти* народа косили,
но той се надигал, събирал той сили
и гневно разтърсвал плещите могъщи.

Навред към горите из бедните къщи
поемали хора с размах на орел
след Дочо Михайлов* и Доктора* смел.
В борбата изгаряли жертви безчет,
но вече се гърчел фашисткия ред.
И пролетна буря край Дунава спряла –
и пак Свободата народа огряла...

.....

И ето! Стената след толкова време
унесена в спомени забравя за времето.
Но някакъв трясък отново я буди.
Градът ли събарят? – тя чудом се чуди
и горко се взира към прашния град:
там къщи събарят – палати строят!
Но робите де са?
Строители млади със песни нечути,
във дружни бригади издигат града й –
нов, хубав и бял – на Добруджа равна
зарите събрал! Високи комини докосват небето...

.....

Стената потръпва, боботи трудът
и диша земята, и пее градът...
Израстват постройките високи и бели –
то сякаш са лебеди край Дунава спрели.
Цъфти вечна пролет във родния кът,
където на Дунава вълните шумят,
където в безкрая пшеници златеят
и златни кайсии в градините зреят.

СИЛИСТРА, МОЯ ПТИЦА БЯЛА!

Като птица долетяла
от далечни брегове,
покрай Дунав тихи спряла
отброяващ векове...

Шпаги покрай теб звънтяха,
стреляха във твойта гръд,
роби крепости строяха
вражи набези да спрат.

Век след век,
победни, славни –
твърдина остана ти,
горди сме, че пак край тебе
Дунав с утрото шепти!

Горди, че променяш бързо
своя образ, своя лик,
не с години хубавееш
ти, Силистра,
миг след миг!

Твойте булеварди чисти,
с рози, с китни дървеса,
сред които вие гнездо,
вие гнездо радостта –
аз обичам в тихи нощи
с дъх на Дунав и на цвят.

Аз обичам всяко утро
над разбудения град,
с полета на птици бели
и с потоци светлина
от зората ясна взели
нежност, ласка, топлина...

Аз обичам твойте хора
работливи и добри,
радостта им сред заводи
и строежите искри.

.....

Като птица долетяла
от далечни брегове,
покрай Дунав тихи спряла
отброяваш векове...

Ангелина СТОЕВА

ПРЕДУТРИННА СИЛИСТРА

Потънал в синкав нощен здрач,
градът въздиша с топла гръд,
а Дунава блести прозрачно
и гони вечния си път.

Смълчала се е крепостта –
не отговаря с бойни викове.
И все пресъхнал е рова,
опрян на каменните щитове.

По кулите не викат стражи
и не тревожат с гръм нощта,
съзрели глутниците вражи
да приближават към града.

Високо вдигнали чела
с венци от светещи неони,
нашепват сградите сега
строителни мечти и спомени.

Димят фабричните комини,
извива корабна сирена
и пее хорът на машините –
Силистра диша обновена...

Иванка СТОЯНОВА

СИЛИСТРА

Дунаве бърз, Дунаве бял,
към морето си се разбързал.
Вълните твои, пенливи и бистри,
мият брега на град Силистра.

Откакто водите твои бързи текат,
порои мътни те влекат.
Наредени са край брега на водата
белите камъни на античния град.

Вековете история бурна коват
за гордост на храбрите си синове.
Жители на крепост силна, корава,
която със чест са защитавали.

Гледка прекрасна – стари антики,
край тях пъстрейт чудни цветя.
История велика храни душите.
Аромат и багри за всички сетива.

Потапам се приказния благодат
на толкова стар и тъй нов град.
Дунавски бряг – наредени мъниста
от белия град, наречен Силистра.

Георги СТРУМСКИ

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА

Дунавът пътува отдалече,
пее Дунав от зори до мрак.
Но когато дойде време вече

да напусне българския бряг –
люшне се за миг вълната бистра,
на последния завой поспре –
светлата усмивка на Силистра
в своята глъбина да събере.
Да запомни улици и песен,
да запомни хора и звезди
и да носи тоя град чудесен
чак до черноморските води.

Аз дойдох при тебе отдалече,
в тебе скитам от зори до мрак.
Но когато дойде време вече
да напусна ясният ти бряг –
ще се спра с душа добра и чиста,
за минута в тебе ще се взра –
светлата усмивка на Силистра
в двете си очи да събера.

Да запомня златната ти есен,
твоята прелест, твоите звезди.
И да тръгна с тихата си песен,
във която ще живееш ти.

Венцислав ТАЛИГАРОВ

СПОМЕН ЗА СИЛИСТРА

Реката гордо плува към морето
и кораби пътуват край брега.
Рибари пълнят мрежите със риба,
над Силистра настъпва вечерта.

Така запомних малката Хавана
с реката, хората и младостта,
с вярата, че отново ще се върна

и хвърля камъчета от брега.

Минаха дни, а може би години,
не зная май, че вече побелях.
Вървя по алеите красиви
и гледам как заспива този град.

Красив си ти, макар и позападнал,
живееш в ритъма на този свят.
Врата си ти към старата Европа,
с историята и със своя бряг.

Ивайло ТЕРЗИЙСКИ

МАРШ ЗА СИЛИСТРА

Под светли кръгозори
в равнинните поля
ти раждаш знатни хора
и златен топъл хляб.

В барутните оврази
измъчен, бос и гол,
съня ни благ опази
Железният ти полк.

И раждаш неизменно
прекрасния живот,
щом въздухът ти тегне
от песни и от плод.

По-истинска от вчера
и утре в порив свят
със цвете на ревера
ни дай сърце и хляб...

Марина ТИХЧЕВА

НА ПРЪСТИ ТЕ ЗНАЯ

На Силистра

Навярно е лудост назад да се връщам,
щом чайките литват напред –
на пръсти те зная, добра и намръщена
ни много, ни малко наглед.

От стария театър до новата поща –
на пръсти те зная, Силистра.
В тебе изгарях на първата среща –
в синия мълчалив пристан.

Къде си стаила ти сенките мои,
когато стъпвах по тънкия лед,
когато във виелици, мътни порои
потърсих жадуван късмет?

Светла е в тебе даже тъгата.
В езически храм си я скрих.
Вълни мелодично плискат брега ти
като александрийски стих.

Навярно е лудост назад да се връщам,
щом чайки в теб литват напред.
Питам се даже защо ми е къща –
давам я за експресен билет.

ПОСВЕЩЕНИЕ

Като букет по изгрев разцъфтяла
трептиш ти, добруджанска хубавица.
На рамото ти свети птица бяла
и летен ден, извезан на шевица.

Животът ту отмерен, ту забързан
без теб, Силистра глух и ням, и сляп е.
Сред слънчевите яркосини бързеи
разискрена зората ти се сипе.

Като миража от вечерен облак
те търся в приближаващото време
и по стрелките в лабиринт от пясък
спасявам тука сложните проблеми.

Керванът на годините пътува,
кръвта ми се задъхва от въпроси.
Орисана си не да съществуващ –
в сърцето си попътниче да носиш.

Цъфтиш и прецъфтяваш ти в безкрая,
магията до болка ме привлича.
А ритъма ти, знай, ще овладее,
както снега бял крехкото кокиче.

Петя ЦОНЕВА

ДУРОСТОРУМ*

Зелените дунавски ниви са пълни със хляб
и с някаква топла, разравяна често надежда.
Мълчи Дуросторум*. И белите порти мълчат,
и вдигат нагоре към слънцето каменни вежди.
Видяла е много голямата, равна река –
звезди, кръщенета, удавници, влюбени думи.
През нея протича всемирната наша тъга,
която се ражда в мига, отлетял помежду ни.
През нея се спуска ревнивата радост на май,
пребродила нивите с цъфнали, криви кайсии.
И носи нататък към тънкия облачен край

онази щастлива насъщност, че още ни има.
Стоя при реката и залезът пада пред мен.
Аз мога безброй хоризонти от здрач да измисля.
А изгревът чака, единствен, добър, нероден
в дълбокото русло на зимния бряг на Силистра.
В сърцето на парка издига криле пеликан,
до него мълчат пролетта си момче и момиче.
Животът по пътя си бърза. Незнайно голям.
И всичко изтича.
Надолу с реката изтича.

Вили ЧАУШЕВ

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА*

Най-ранобудната девойка на Добруджа,
очите си изкъпала в росата на утрото,
подредила полето като бащини дворове,
косите си сресала на вятъра, лудия.

ПРИПЕВ:

Това си ти, ненагледна и бяла, Силистра,
синя кърпа в ръката на Севера,
нека Дунава тих бреговете твои разлистя
и хоризонта да свети все така сребърен.

Ти нямаш нужда от клетвени обещания –
ти самата си обещание за бъдеще.
Остани все така вечна в своите предания,
над реката велика, загледана българка.

ПРИПЕВ:

Такава бъди, ненагледна и бяла, Силистра,
синя кърпа в ръката на Севера.
Нека Дунава тих бреговете твои разлистя
и хоризонта да свети все така сребърен.

Силистра, Силистра, Силистра –
сребърна моя Силистра!

**Написана на 30 май 1989 г. Музика – Андрей Дреников*

Валентин ЧЕРНЕВ

ИМЕ

Дръстър*!
Над името ти гадая...
Навярно иде от „дързост”,
като спомен, единствено траен
като възел, трижди завързан,
като меч, в люта битка пречупен,
като бяло крило на птица,
като тази земя откупена
с костите на войниците!

Дръстър*!
Над името ти гадая
и те виждам настръхнал, дърен...
Ивайло навярно е знаел,
каква крепост му е потребна.

МОЯТ ГРАД НЕ Е БИЛ СТОЛИЦА

Моят град не е бил никога
столица на могъща държава.
Като стръкче трева е поникнал,
като пролетен клас се изправил –
сякаш птица, кацнала долу,
сред една равнина като длан,
бяла чайка, закотвен кораб
от вълните на Дунав люлян...

И тук българи се сражавали,
и тук са се крили комити,
но моят град има друга слава –
в този край се ражда жито.
Лете плисва злато в очите ти
и се вдигат тежки хармани...

Не сме били столица, но земите ни
две столици са изхранили!

НА МОЯ ГРАД

Мой чудесен, крайречен град,
с древно име на древна крепост,
име – шепот на листопад,
град на обич,
на пролетен трепет,

аз сънувам твойта земя –
през съня ми минава Дунав –
и като Ботев войник на брега
коленича да те целуна!

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА

По земята ти приказна скитам,
прекосявам полята ти боса,
пия дунавска влага и питам:
–Ти какво си, какво си, какво си?
 Ти си полет на птица
 и ръкойка пшеница
 ти си вечност пресвята и чиста.
 Ти си извор целебен,
 ти си вятър вълшебен,
 ти си моята бяла Силистра.

Ти си слънце изгряло,
наше вечно начало,
житен сноп и разцъфнало цвете –
ти си шепот и тайна,
ти си обич безкрайна,
ти си свят благослов на сърцето.

И политам в простора ти бистър,
и ме гаят жита златокоси,
и присядам край древния Истър,
и те питам: –Какво си, какво си?
И вървя под звездите ти едри
сред прохлада и дъх сенокосен,
и небето над тебе е ведро
и не питам, а зная какво си.

Ти си злато в полята
на България свята,
ти си бащино тежко имане.
Ти си люлка рождена,
ти си крепост свещена
и завинаги в мен ще останеш.
Ти си полет на птица
и ръкойка пшеница,
ти си вечност пресвята и чиста.
Ти си вятър вълшебен,
ти си извор целебен
ти си моята бяла Силистра...

...Вечно млада и древна Силистра!

ПРАЗНИК

Ювиги хане*, мъртвите столетия
погребали са всички имена
и само нощем може би конете ти
отново ровят твърдата земя
и конската опашка ги повежда
към седемте славянски племена...

Ти тръгваш, ти препускаш след надеждата
и спираш тук, сред мойта равнина,
където като шатър е небето
и тая пръст сънува семена...
От тебе идва името ни: българи!
и капка твоя кръв у мен пулсира.
Отиде си – езичник, непокръстен.
Над твоя роб поникнала трева.
Но осемнайсет века е лудувал
под него Дунав – радостен и бистър...
Празнувай, мой чудесен град, празнувай
хилядолетна хубава Силистра.

ЩЕ ПРЕБЪДЕШ

Твоите дни приличат на сънища –
малко раждане е всяко утро
и зная, че е нужно мъничко,
за да прекрачиш в своето „утре“.

За да станеш легенда и истина,
усмивка или вик на дете,
сребърна капка роса пречистена,
или просто сърце.

Зная, че ще надживееш годините,
много хубава, много добра,
и по трудни пътища минала
ще вървиш в своя ден през света.

Омъдряла, млада и вечна
ще пътуваш към своето бъдеще
и през хълмовете на далечното
ще пребъдеш!

Христо ЧЕРНЯЕВ

СТИХОТВОРЕНИЕ ЗА СИЛИСТРА

Град под полет на авлига,
град под шарен небосклон.
Кълн зелен в пръстта се вдига,
над пръстта разцъфва клон.

Град под сенки на кайсии,
върху епос съграден,
с форми тънки и красиви,
с бяло от априлски ден.

Град с лозници и череши,
град, где слънцето блести.
Град, из който се вървеше
и върви се след мечти.

Град сред равнината хлебна,
град от песен, град от звън,
твоята власт ми е потребна
в моя труд и в моя сън.

Град-светулка, град в полето
като в добруджанска длан,
стъпил леко и напето
покрай Дунава на стан.

Град, прострял рибарски мрежи,
вслушан в параходен звук,
името ти ще се вреже
в спомен, във вълна и внук.

Кузман ШИШКОВ

СИЛИСТРА

Град, поседнал сякаш за отмора
край брега на пълноводната река
и настъпил с каменните си крака
толкова събития и хора.

Град, пръстта на който е попила
пот, сълзи и кръв на много векове –
пак разтваряш длан и по-обилно
ни поднасяш своите земни дарове.

Пролет ти ухаеш на бадеми.
Прасковите сипят своя розов цвят.
Нивите – море, снага въземат
и със часове наливат и растат.

Лете сред изгаряща жарава
куп след златен куп комбайните редят.
Дълго по харманите остават
едрожитните могили да стърчат.

Есен по лозята натежават
гроздове със кехлибарени зърна.
В бурета и каци зашумяват
непокойните ракии и вина.

Като необгледните простори,
чисти, къпани от слънчеви лъчи
са на всички добруджански хора
мислите и двете любещи очи.

В тях спокойно можеш да намериш
вълнолом и пристан срещу ветрове –

на другаря си еднакво верни
са във битки или в мирни часове.

Ех, ти град любим, частица скъпа,
от родината на мирния народ!
Щом веднаж във тебе някой стъпи
той в сърцето си те носи цял живот!

Матей ШОПКИН

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА

Над синия Дунав надвесен,
познал ветрове и покой –
ти влизаш във нашата песен
със стъпки на славен герой.

ПРИПЕВ:

Силистра, Силистра –
наш вечен прабългарски град.
И в залезна вечер,
и утрин сребриста
оставаш ти древен и млад!

Изправил плещи до зенита,
задъхан, старинен и нов –
ти носиш и меча, и щита,
на нашата свята любов.

ПРИПЕВ:...

Зад тебе мълчат вековете,
пред тебе шуми вечността
и слънчева приказка свети
в очите на твойта мечта.

ПРИПЕВ:...

Водите на Дунав светлеят
под блясък от ярка звезда
и твоите люлки люлеят
достойни за подвиг чеда!
ПРИПЕВ:...

Григор ШОПОВ

СИЛИСТРА

Силистра, Силистра,
град на моите деди,
Силистра, Силистра,
растеш през моите очи.

Ти си чайка бяла,
кацнала на Дунавския бряг.
Корабите тебе поздравяват,
моя древна и нова Силистра.

ПРИПЕВ:

Силистра, Силистра,
град на моите деди,
Силистра, Силистра,
растеш пред моите очи.

Драгомир ШОПОВ

ПЕСЕН ЗА СИЛИСТРА

Припада есента златиста
над всеки лист,
над всеки цвят
и аз не зная как, Силистра,
във теб отново
ставам млад.

Дали реката ме променя,
дали притихналия час,
но искам –
тука приютена –
душата си да видя аз –

подобно птица, оцеляла
сред студове
и бури зли.
Силистра слънчева
и бяла –
тук болката
не ме боли.

Тук мисълта ми се завръща
спокойна
в дългия ми ден
и тишината ме обгръща
във сладък
и очакван плен.

Тук думите поникват чисти
и няма кой
да ги смути.
Сега във тях си ти,
Силистра.
Завинаги във тях си ти.

Дори да тръгна надалече
по тоя труден
днешен свят –
ще идвам –
на любов обречен –
във тебе, град,
във тебе, град...

Исмаил ЯКУБОВ

ДРЪСТЪР*

За този град
не са писани поеми,
макар че е имал славни синове,
дъщери, затворени във хареми,
и стени от стари векове.

Върху камък, дърво и книга
градът сам пишел
за всеки радостен миг –
за ония хиляда и осемстотин мига
които направиха
Дръстър* велик.

СТИХОТВОРЕНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ИСТОРИЧЕСКИ ЛИЦА И СЪБИТИЯ, СВЪРЗАНИ С ОСМАНСКОТО РОБСТВО И С ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА СИЛИСТРА НА 10 ФЕВРУАРИ 1878 ГОДИНА

Йорданка ДИМИТРОВА

ПЕСЕН ЗА СТРАШНАТА ЖЪТВА КРАЙ ДРЪСТЪР*

Жътва почна Баязид* край Дръстър*,
жъне и наваля класове,
черни кърви рони мечът остър
над ръкойки – снажни синове.

И запява не жетварят кървав,
яхнал върху врания си кон,
а пожънатата нива – мъртва –
с песен сепва тъмен небосклон.

Плисват хищен смях злокобни птици –
плячката вещае пир богат;
иззад облак скръбната зорница
сълзи лее с будната луна.

Тази нощ разтвори гръд земята,
сетните зърна потули в мрак.
После там от любовта ѝ свята
ще поникнат Кочо* и Батак,

ще израстне оня връх в балкана,
гняздото на братята орли,
дето всеки кът е вехта рана –
уж я няма, а пък все боли.

Енчо ЕНЧЕВ

ПАМЕТ 1878

Поема

На всички българи и руси,
на всички светли умове,
осветили със своята саможертва
свободата на Силистра

I.

Свещен да е мигът, във който свежда
казашки кон над Дунава глава,
земята ни, изсъхнала в надежда
все още търси думи за това.

Дойде Русия. Превелики Боже,
дорде сме – тази пръст ѝ е осанна,
България отново крак положи
в изпуснатото стреме от Шишмана.

II.

В десетия ден на най-късия месец
февруарското руско слънце изгрява
и на войнската карта и този градец
влиза в своята българска трета държава.

Носи слънчево име дори генералът –
Аполон Цимерман*. И в паметни знаци
го превръща в душите си този народ,
застанал за почест пред руската нация.

Тази нощ е велика, безумна и мощна,
рождество с неподвластна на нищо следа,
дето светят споени нетленните мощи
на безбройни славяни за една Свобода.

И нека градът, дълго срещал Русия,
преживее войната без кръв и погром.
Оставете го – памет да бъде за тия
тихи сенки, приседнали в нашия дом.

III.

Сторете му място, до огъня нека да мине
скиталецът мъдър, именуван Партений Павлович*.
Ето, тук е сега невидяният негов московец,
днес е първият ден – да платим от дълга си със обич.

Назовете го просто писателю, свети владико, поете,
отдъхни си – при тебе е нашата матушка* — виж,
остави си торбата, препълнена от ветровете
из Неапол и Корфу, из Карлови вари, из Ниш...

Изживей този миг, да си идеш сега е безумство,
агаряниците* чезнат, защо да се връщаш сред тях.
Но времето бавно отцежда от себе си мрака
през сърцето не сторило в името българско грях.

И човекът се вдига, безбрежният дух е тревожен
и с прострени ръце все върви срещу нас като жив
и в краката му боси набожда под пряспата цвете.
Какъв безсмъртен мотив!

IV.

Вие вятърът вълн и топи на годините зноя,
Нека влезе Суворов* тази воинска мъдрост безкрай.
Но на прага е пусто – маршалът навярно превзема
свойта първа любов – укрепеният Тутрукай*.

Гори зарево и над Кайнарджанските хълми,
граф Румянцев* открива сред робската суша кайнак*,
императрицата с времето се целува
и се вдига чешма като най-православния знак.

Еква думата мир, озарена от властна депеша* –
ще ни брани Русия по древен славянски закон,
този договор нека над нас прелети като птица –
миг поне нека бъде усмивка от стон между стон.

Да дочакаме с нея могъщия марш на Кутузов*
и бойците от първата българска земска* войска,
нека мъдро се учим и талантливо до лудост
как и в мъртвия камък се пали гърмяща искра.

V.

Нека в тази нощ срещнем и гордите войни на Дибич*,
отнесъл със себе си името на Балкана.
Шест лета Турция ще лекува безплодно
победоносната руска рана.

Шест лета е Силистра свободна България,
първообраз ясен и небесен дар.
Това е история. Който има въпроси,
да върви при Мамарчев* – нейният цар.

Този човек цял пронизан от делото
да възкръсне свободен народът му мил,
от родът му ще тръгне горският пътник Раковски,
а Левски още не се е родил.

Той снове ненаситно – бунтовен български вятър
и духът му в цялата заспала земя бушува,
Ипсиланти* го помни, престолнината Търнов го чака,
Гарибалди* мислено го целува.

Върхът на Велчовата завера* кърваво свети,
всички са мъртви – само Мамарчев* пътува.
Но да треперят султанските предани псета –
остров Самос* за мойто отечество не съществува.

Не съществува смъртта в най-светото зачатие,
за него цялата жива природа милее,
изтля дори всехристиянската вяра във бога,
а този котленец луд още живее.

VI.

Добре дошъл и ти – Колумбе в мъката българска –
Юрий Иванович Венелин*.
Европа се дърпа, Европа не иска
да види простора в очите ни син.

Петдесет дни Силистра те пази трескав,
бдя сърцето едничко над твоята праведна мисия,
България помни „Пътни записки”, търси
кого да сравни в деветнайстия век със Паисий.

Помогни й, графе Толстой* Лев Николаевич,
тези снажни мъже си спомни и момите от своето село,
адютантът едва „Севастополски разкази” пише,
фелдмаршалът е малък за твоят по-сетнешно дело.

Българолюбецо. Бог. Патриарх на Русия.
До твоите чувства едва ли добра се измяна,
но мойта земя е щастлива, че тръгна към нея,
че в сетния миг се прости и със Ясна поляна.

Здрав е слухът ни – чуваме, чувстваме, помним,
как през хиляди варварства беше гласът ви прикътан,
как Ренесансът* в душите и волите смаза
азиатския тъпан!

Това ще докаже и доброплодният Сава* –
апостол духовен с лика и съдба на светец.
Съмна, даскале, вече, събирай ни в своето школо
удари да се чуе пак този светилник-звънец.

Думай, даскале, щедро, отваряй око след око,
разпъвай без жалост неуката, робската кожа,
нека всички да видят, че там, до свещения кръст,
нас ни чакат кръстосани и револверът и ножа.

VII.

Бавно се ниже часът, но към нас приближава,
войводата Хитов* край Дунавец* скланя глава,
земята запасва на пояс комитски пищови –
от тука нататък в това ни е всичко, в това.

Добруджанци запяват и в скръбния Ботев Великден,
на Керчан* – лудогорският Вола* – Таньо войвода* се спира,
момчетата помнят до болка стиха на поета,
дойде ред на Вселената, чуйте я – „Той не умира...”

„Не умира...” ще гръмне след миг над Свищов и над Плевен,
не умират равнинци сред ада на Шипка – горят,
не умират и тука ечи в този миг, в тази крепост
на святата руска и българска кръв кръстопът

А колко безименни думи и кости са тихи,
ала в тази нощ никой от тях не остава самин,
носи Дунав хайдушка вода, с нея месен
е и хлябът ни тука на тази софрица... Амин!

VIII.

Днес е първият ден – нека всичко си спомним,
още вят зурните* „Остани с мир”*
и задраскват Силистра в менюто огромно
на отоманския* кървав пир.

Избухва слънце в линели* двори,
сякаш отново твори се свят.
Стамбул капия* да се затвори!
Портите източни* да се свалят!

И нека бъдем все между тия,
белязани в тази война със покой,
но нас едничка само Русия
ни е превзела без огън и бой.

И който в съдбата ни през вековете
потърси на бойното братство венец,
за да достигне до връх „Столетов”
трябва да тръгне от този градец.

Симеон МАНОЛОВ

КОНЕ НА СЕВЕРНИЯ ХОРИЗОНТ

Навярно вихрен бил е онзи февруари,
навярно Дунав бил скован във лед.
И тръпнела земята ни

в предчувствия за минзухари
и за червено като кръв лале.

има форма на лък.
Но всеки лък има стрела, Челеби*.
България има достатъчно гори
за стрели...
Наивно, нали, даже смешно.
Империята има топове.
Но за тях трябва барут,
трябва искра, Челеби*.
А искрата беше у нас.
Искрата имаше много имена, Челеби*.
Наречете я Паисий
или Раковски...
Както и да я наречете,
тя ще запали красивия огън,
страшния огън!
Назовете го Левски,
назовете го Ботев!
Няма да сбъркате.

2.

Оттогава до днес
много пъти изгрява слънцето,
много пъти залязва, Челеби*.
Много вода (и кръв!) изтече,
за да стане пак Дунавът бял.
Крепостта днес
е по-здрава от всякога, Челеби*.
Крепостта...
Наречете я петолъчна звезда,
наречете я знаме или усмивка,
наречете я песен или любов.
Няма да сбъркате.

3.

Правилно сте забелязали, Челеби* –
Силистра е здрава крепост:
единайсет солидни кули...
Няма ги кулите днес.
Крепостната стена се е снишила.
Но не бързайте да се радвате, Челеби*!
Крепостта съществува.
Във всяко сърце българско има
по одинайсет кули
и петстотин зъба
с по два реда бойници...

Страшно, нали,
Челеби*?

Красимира ОРЛОЕВА

10 ФЕВРУАРИ В СИЛИСТРА

Ситен сняг по букети и скули.
Свири оркестърът “на парад”.
С десет градуса студ под нулата
зъзне старият дунавски град.
Една плоча с бронзова памет
и венец подир кратък поклон!
А във спомена – Самарско знаме,
опълченци и казак на кон!
А до спомена, в слава загърнат,
свети Милост и камбанен звън,
във молитва и песен превърнат
за събуждане от робски сън!
– Иде българско! И кънти звънливо
февруари под песен-саван.
А предпролетен Дунав прелива
от конете на Дядо Иван!
Старци свалят калпак и коленичат –

да целунат ръка на руски брат!...
Февруарски ден, с карамфили закичен –
златен спомен на дунавски бряг.

КАПИТАН МАМАРЧЕВ*

Зад една витрина във музея
скътала е спомен паметта –
в светлина атлазена тъмнее
бронзовият ключ на крепостта.
Тъмнина във себе си затворил
от Меджет* пашовия зандан*,
в миг един той пак ще заговори,
щом усети силна мъжка длан.
Ще разкаже как веднъж осъмна
върху сол и хляб , със дъх на мед,
как, притиснат до мундира сърмен,
пръв целуна българския кмет,
как удари първата камбана,
гълъб бял изви над крепостта
и Силистра, със хоро на мегдана
слънце бодна в своята коса...
Нищо, че певците не възпяха
в песните си тоя първи ден –
с радостни сълзи от всяка стряха
капитан Мамарчев* бе дарен!

КАПИТАН МАМАРЧЕВ*

Капитане, тя те чака още,
чака те край белите води –
твоята Силистра дни и нощи
песен майчина за теб реди.

Тия майки! Чедото милеят,
а го кърмят с огън от гърдта,

а край люлка за юнаци пеят,
паднали за мила свобода.

Зашумяват сънени горите,
път ти правят вейки и бодли.
И предатели, във мрака скрити,
шушнат плахо: „Иде Буюкли*!“...

Ти поемаш с веригата тежка –
горд, огромен като канара.
А със пушки и сърца горещи
пак е пълна старата гора.

Тъй сме ние, българи отколе,
тъй ни учат майки и бащи –
сто глави набучени на кола,
а в Балкана знамето плющи!

И по-свят от кръста ножът става,
щом целунем с клетвени уста.
Тъй сме ние – боси на жарава
танц играем, пеем песента.

И от малки учим се в горите
род да браним, сили да берем
и с последния куршум в гърдите
по високи върхове да мрем!

ТЕОДОСИЕВ, Д. Л.

ЩУРМЪТ НА СИЛИСТРА 1828 Г.*

Силистра в пламъци... ехтят гърмежи,
настъпва Дибич* с многобройна рат* –
от фортовете срещат я наежени
черкезите на миралай Мурат.

С „ура”, „напред”!, със щик и огън
към „Табията”* русите вървят.
Отгоре – огън... падат в изнемога...
И този път на склона ли да спрат?

Над тридесет безсмислени атаки!
Мамарчев* е при генерала*. С плам
той моли: „разрешете в мрака
отряда да шурмува сам”!

Беззвездна нощ... ветрец... прохлада...
Мамарчев* вдига сънния отряд:
– "Юнаци, братя! Нам честта се падна!
Да вземем форта е дългът ни свят”!

И спрели дъх, юнаците безшумно
в обход вървят с войводата любим.
Ей тресна изстрел, пламък лумна...
– Напред в атака, братя, да летим!

От север буйно русите напират,
от фланга* – нашия отряд –
очи горят, сърца туптят, замират,
изпълнени със мъст и яд.

И блъбват огън турските мортири*,
реват агите в суеверен страх –
с „ура” шурмуват смели волентири*,
ечи навред: „аман, аллах”!

На фронта пръв Мамарчев* се изправя,
под бинтовете раните кървят:
– „Топовете обръщай! Не забавяй! –
Победата ни те ще възвестят”!

И радостни братушките прегръщат,
щастливи викат нашите борци:
„Спасиба, братци”! – Те отвръщат:
„И вам спасиба, маладци”!

**Военни действия на руската войска, по време на обсадата
на Силистра през Руско-турската война 1828-1829 г.*

Харалампи ХАРАЛАМПИЕВ

ИДАТ

Тече реката уморено
и влачи своите векове.
Пътуват бавно срещу нея
зелените ѝ брегове...

Върху единия изправен –
във времето се връщам аз.
Вълните слънцето удавят
и потопяват моя глас.

И тръгват руските понтони*
и цвилят руските коне,
винтовки тъмнината гонят
и рог казашки ни зове...

Силистренската крепост тръпне
с предчувствие за свобода.
Настъпват богатирски* стъпки
през букналата резеда...

Последното брашно събрали,
жените месят топъл хляб.
От изток изгревът се пали
проглежда роб – довчера сляп!

Момиче край реката тича
с протегнати напред ръце.
България сега се врича –
навеки в руското сърце!

Любомир ХРИСТОВ

ОСВОБОЖДЕНИЕ

Земя далечна, северна, сурова,
край Дунава подвила колене,
над сто години ето че отново
из тебе цвият руските коне,

а руските топове възвестяват,
след петвековно робство – свобода,
и посред зима слънцето изгрява
с предчувствие за пролет над града,

и слаби са стените и дулата,
мълчи оная крепост на Меджид*,
когато пред Силистра спират братя
със свобода за братята дошли.

И във пръстта на Добруджа посята,
в прегръдките на златните жита
кълни през вековете дружба свята,
която се родее с вечността!

Земя далечна, майчице прастара,
на този ден ти поклон приеми –
в теб сто години всеки февруари
долитат горди братските орли.

Валентин ЧЕРНЕВ

10 ФЕВРУАРИ 1878

Над Силистра се люшкат камбани. Над Дунав звъни.

С гласа си черковната мед гони мрака.

В студеното утро край старите градски стени
хората чакат...

Лавне куче, хлопне порта наблизо – и пак тишина.

Само сребърни луди камбани се мятат
и трепери в очакване цялата тази земя –
тая моя земя, на дедите ми древни земята...

Изведнъж отдалеч протръбвява протяжно тръба
и невидими още барабани забиват атака.

Не, не бийте атака! С хляб и сол на снега
пред вратите на моя град хората чакат...

И взривена от радост отстъпва нощта,
и звънят над Силистра черковни камбани:

– Хора, българи, свободата при нас е дошла!

Дошли са братушките, синовете на Дяда Ивана.

И тълпата се втурва... Тъй посрещат се братя!

Откъде през февруари в Силистра се взеха цветя?

А ония камбани

вече сто години люлеят земята!

– Хора, българи, свободата при нас е дошла!

НОЩТА НА 9 ФЕВРУАРИ 1878 ГОДИНА

Земята спи с предчувствие за пролет,

бушува февруарски снегопад,

протегнал нагоре клони голи,

дърветата не смеят да заспят...

Последна нощ... Последна робска нощ!

Далече ли е утрото червено?

Вън бурята напират с нова мощ –

Силистра диша будна, спотаена...

Най-после – светлина. Отстъпвай, мрак!
Далеч край Дунав барабани бият.
Славянска реч долита... Ето пак...
Казаците са при Варош капия*!!!

...

И се топи довчерашият сняг,
и цъфват клоните, довчера голи,
защото тук, край дунавския бряг,
дошла е първата свободна пролет.

ЦВЕТЯ ПРЕЗ ФЕВРУАРИ

На времето по стародавните закони
природата живота управлява –
цъфтят напролет зеленили клони,
житата зреят лете, побелява
през зимата от мъдрост равнината
и луди вихри тежки преспи смятат...
Но идва ден на зимата в средата
и в беззаконен порив, без да питат,
в една нощ само в белотата снежна
разцъфтяват в ярки цветове цветята,
напъпват клоните в зелена нежност
и дъх на пролет пияни земята.
...А пролетта е толкова далече
в десети ден на месец февруари,
но въпреки законите извечни
сред преспите цветята се разтварят,
защото преди сто и десет зими
в онази чиста утрин засияла
могъща, осезаема и зрима
на руски кон през равнината бяла
премина Свободата ни, родена
от обичта на свидни руски братя –
не символ, не молитва, не знамение,
а слънце за душите и сърцата.

Под неговата топлина лъчиста
се стапят в равнината снеговете
и всеки февруари сред Силистра
напъпва клон, разцъфва ярко цвете...

СТИХОТВОРЕНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА СИЛИСТРА ОТ РУМЪНСКА ОКУПАЦИЯ НА 1 ОКТОМВРИ 1940 ГОДИНА

Н. БЕЛОРЕЧКИ

СИЛИСТРА

Вечерник тих разстлал е дипли свежи
над твоя образ мил, заспал дълбоко
във унеса на сбъднати копнежи,
над теб във мир в небето синеоко

безброй звезди потрепват в тъмнината
и гледат те с очите ни във радост.
Ухаят с чар в мираза* на цветята
въздишките на твоята жива младост.

Земята тръпне тежко, разведрена
във изблика на животворни сили
и носи я във новата премена
блаженен сън към спомени най-мили.

Свободна днес те Дунава пробуди
засмяна, предоволна, белолика
и пръска те с безбройни изумруди –
сега по-хубава и по-велика.

Силистра, грейнала в лъчи кокетна,
бленувахме по тебе безконечно,
с любовен жар и вярност беззаветна
обичаме те неизменно, вечно.

Тъгувахме в мечти и във надежди
очаквахме те, сестро, с вяра свята.
Днес идеш ти във приказни одежди
чаровна в блясъка на свободата!

Събрани пак в едно, единни вече
ще тръгнем ний из пътища красиви
с едно сърце и взор напред далече
към българските бъднини щастливи.

Отново ти ще си на стража будна
без страх при родните граници святи,
ще бдиш на север с силата си чудна
над нашите мечти и блян крилати.

Цветан ЧАЧАНОВСКИ

СИЛИСТРА

Силистра чака, тръпне и примира,
а слънцето все тъй над нея грей...
На юг се тя с очи през сълзи вира
и Дунавът ѝ нова песен пей...

От юг изгрява слънцето за нея
след двадесет и пет години мрак
и днес сълзи от радост тя ще лее,
че свободата я целуна пак!

Силистра – китна, Дунавска царице,
короната ти бе настлана с прах,
но ето, гръмна песен от Марица
и бликна огън в погледа ти плах!

Отново блесна бледното ти чело,
изгря отново твоята звезда!
Залива радост всеки град и село
на Добруджа в слънца за свобода!

Там, дето бяха черни пепелища
градини ще разцъфнат и навред
из твоите порутени огнища
ще се разлей дъхът на росен цвет!

Бъдете горди в тоя ден възкресен,
не ще се върнат черните беди...
Плачете, братя, през сълзи и песен,
Силистра родна, радостна бъди!

Да бъде вечна тая радост бурна,
честит да бъде бъдният живот!
Все тъй да бди това небе лазурно
над теб от век на век, от род над род!

Стилиян ЧИЛИНГИРОВ

СИЛИСТРА

Напира враг на южните предели
и гръд о гръд ударя се до кръв.
А всеки гледа, как да бъде пръв
пред хищници връх нази налетели.

И в огъня на вихри разбеснели
понесли се по трупове и ръф*,
на удар смел отвърщат с удар – стръв
и падат те, и гинат в боя смели.

Но първи там сред всички храбреци,
Силистро, твоите синове стояха
с завета свет на свети първенци.

И кървави, през сълзи кат шептяха
„Нам робство ни приготви влаха!“
за наший род изплетоха венци.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ

**на личности, географски понятия и стари думи в
българския език**

Аврелий – вж Марк Аврелий

агарянци – остар. неверник турчин

Аполон Цимерман (1825–1884) – руски генерал от пехотата, сформирал специален отряд за завземането на Силистра през 1878 г. под общото командване на ген. Андриянов (изписван като Адриянов, Адрианов)

Баязид – през 1388 г. султан Баязид I (1354–1403) превзема Дръстър* и градът пада под турско робство

богатиРСки – от богатир, средновековен руски воин, както и герой от руските народни песни и приказки — воин с необикновена сила, храброст

буна – остар., бунт

Бурбиста – цар на даките и гетите, който за първи път обединява племената и ги управлява между 82 и 44 г. пр.н.е.

Буюкли – вж Георги Мамарчев

Варош капия – от турски ез. капия (порта) на крепостта Силистра. През нея на 10 февр. 1878 г. в града влизат освободителните руски войски.

Велчова завера – опит за въоръжено въстание на българите в Търновско и Силистра през 1835

Венелин – вж Юрий Иванович Венелин

витязи – древноруски воители, богатири*

Вола – старо име на връх Околчица (Врачанска планина), където на 1 юни 1876 г. е последната битка на Ботевата чета и лобно място на Христо Ботев

волентир – вж волонтир

волонтир – от френски ез. волонтер – доброволец

Гарибалди – Джузепе Гарибалди (1807–1882) – италиански генерал и политик

генерала – вж Дибич

Гено Чолаков (1834–1904) – изявен силистренски търговец и революционер, кмет на Силистра в периода 1879–1884, с прекъсване

Георги Мамарчев, капитан (1876–1846) (псевдоним Буюкли) – заедно с руски воини и начело на доброволчески корпус от ок. 1000 българи, на 12 юни 1829 г. освобождава Силистра от турските поробители и става първи кмет (военен комендант) до 1836 г. на освободения силистренски квартал „Волната“.

Вж и Дибич

гети –тракийски племена, населявали дунавските земи

депеша – от турски ез., официално съобщение от властта

Дибич – през 1829 г., след 44-дневна обсада руският ген. Иван

Дибич **Забалкански** (1785–1831) превзема силистренската крепост, която до 1836 г. остава руско владение

Дионисий Малки – Дионисий Екзигуус (в превод Малки) (ок. 470 – ок. 544) е римски теолог и математик, основоположник на летоброенето, създател на съвременния календар, роден в Дуросторум, днес Силистра

Доктора – Димитър Дончев – Доктора (1896–1931) е деец на добруджанското освободително движение срещу румънското владичество

Доростол, Дуростол – второто римско име на Силистра, дадено по време на управлението на имп. Юстиниан (527–565)

Дуросторум – вж Дуросторум

Дочо – вж Дочо Михайлов

Дочо Михайлов (1895–1926)– български революционер и политически деец, един от ръководителите на добруджанското освободително движение

друми – пътища

Дръстър – старо име на Силистра през Средновековието, дадено от славяно–българите през VI в., български еквивалент на римското наименование Дуросторум*

Дунавец – село в община Тутракан, Силистренско

Дуросторум – първото и най-древно римско име на Силистра, при заселването на XI Клавдиев легион през 106 г., в превод "твърдина на река Истър*" или "крепост на река Дунав"

Евлия Челеби (1611–1682) – османски писател и пътешественик, посетил и описал Силистра през 1630 г.

ескаватор – ескаватор, земекопна машина

завера – тайна въстаническа организация, вж Велчова завера

Залмоксис – божество на гетите*

зандан – затвор, тъмница

земска войска – военни формирования от българи в руските въоръжени сили, главно от български доброволци, участвали във войните за освобождение на България от турско робство

зурни – и „Остани в мир”

Ипсиланти – Александър Ипсиланти (1792–1828) е ръководител на гръцката националноосвободителна организация Филики Етерия, офицер, ген.-майор от Руската императорска армия.

Истър – древно название на долното течение на р. Дунав – частта, която преминава през тракийската етническа територия

кайнак – извор, ручей, чешма

Капитан Мамарчев – вж Георги Мамарчев

капия – порта, врата на крепостни стени, вж Варош капия, Стамбул капия

Караджата – вж Стефан Караджа

Каракуз – защитена местност, на 4 км. югозападно от Алфатар

Керчан – Керчан баир е историческа местност в днешното с. Априлово (Търговищко) където е последното сражение на четата на Таньо Войвода и където войводата е убит на 27 май 1876 г.

Клавдиев легион – 11-ти Клавдиев римски легион установява първият лагер на мястото на днешна Силистра. През 106 г., по нареждане на император Траян на територията на града е разквартируван XI Клавдиев легион. В годините между II и VI век Дуросторум е главният отбранителен пояс на Римската империя срещу варварите на Долен Дунав.

Кочо – Кочо Чистеменски (1840–1876), легендарен български революционер, убит в Перушица по време на Априлското въстание

Кутузов – ген. Михаил Кутузов (1745–1813) е руски пълководец, ген.-фелдмаршал, княз, герой от руската Отечествена война срещу Наполеон

Лев Толстой – руски писател (1828–1910), който по време на Кримската война, през 1854 г. пребивава в Силистра като офицер за свръзка в щаба на ген. Горчаков и ординарец на ген. Сержпуховски – командващ артилерията и главнокомандващ руските войски при обсадата на града. Твърди се, че в края на живота си е пожелал да се върне и да живее тук, но умира в Остапово.

линели – от линея – вехна, съхна, слабея, губя сили от мъка и копнеж

маджари – старо име на унгарците, които са наследници на хуните, които нападали българските земи

Мамарчев – вж Георги Мамарчев

Марк Аврелий (121–180)– римски император–философ, който през 169 г. обявява Дуросторум за самоуправляващ се римски град – муниципиум.

матушка – от руски ез., израз на почит и уважение към майката или към авторитет

Меджет – вж Меджид Абдул Хасан

Меджид Абдул Хасан, турски султан, който през 1847 г. посещава строящата се от 1841 г. силистренска крепост и тя получава неговото име – Меджиди табия

Меджид – вж. Меджид Абдул Хасан

мириза – мириса

мортири – вид оръдия, изстрелващи снаряди по силно наклонена траектория. Използвани са срещу окопал се противник или за пробив на укрепени позиции.

муниципиум – вж муниципия

муниципия – през 169 г. гр. Силистра е обявен за муниципиум (самоуправляващ се град) от римския император Марк Аврелий

одая – светла стая без огнище, която най–често се използва за спалня

Онгъл – първото поселение на Аспаруховите прабългари след заселването им на Долни Дунав през втората полов.на VII в.

орда, орди – обединение, племенен съюз сред тюркско–монголски номадски племена

„Остани в мир“ – при оттеглянето си от Силистра на 10 февр. 1878 г., военният оркестър на турските войски свири прощален военен марш „Кал селяметлен“ („Остани с мир“).

отомански – отнасящо се за Османската империя (1299–1922)

Партений Павлович, епископ (1695–1760) е писател, църковен и политически деец на националноосвободителното движение с южно-славянски приноси, роден в Силистра

понтон – плавателен съд, служещ за опора на плаващи мостове (понтонен мост)

портите източни – на 10 февр.1878 г. руските войски влизат в Силистра през източната порта на крепостта „Варош-капия“, която се намирала до Дунава (ок. 200 м. югоизточно от днешния силоз)

рат – война, битка

Ренесанс – период в европейската история (XV–XVI в.), преход от Средновековието към Новото време

рефрен – стих, които се повтаря след всеки куплет на песен, припев

Румянцев – граф Пьотр Румянцев (1725–1796) е руски пълководец и военен теоретик, който подписва Кючуккайнарджийския мирен договор (21 юли 1774 г.) и заради победите си е удостоен с прозвището „Задунайски“ (Заддунавски)

ръф – оръфани от животни и птици трупове

Сава – вж Сава Доброплодни

Сава Доброплодни (1820–1894) – български възрожденски просветен и културен деец, книжовник, педагог и театрален деец, почетен член на БАН. Учител в Силистра в периода 1870–1871, открил първото читалище с библиотека към него и родоначалник на театралното дело в града.

Самос – място на заточение в малоазийския град Коня и на остров Самос, където Георги Мамарчев умира през 1846 г.

Силистра – име на града, след попадането под турско робство, производно на Дристър и Дристра. Наименованието е ойконим, който съдържа в себе си древния корен "силис" със значение "влажен" и древното име на долното течение на Дунав от Белград до вливането и в Черно море – Истер, Истър*.

Стамбул капия – на 10 февр. 1878 г. турските войски се оттеглят от Силистра през западната порта на крепостта „Стамбол-капия“, която се е намирала около паметника на 31-ви полк.

Стефан Караджа (1840–1868) – Стефан Тодоров Димов е български национален герой, революционер от българското националноосвободително движение и добруджански войвода

Суворов – Александър Суворов (1729–1800) е руски пълководец, офицер, сред основоположниците на руското имперско военно изкуство, превзел Тутракан от османците през 1773 г.

табии – крепостни укрепления, окопи

табия – вж табии

талази – вълни. В случая войските се движат на талази.

Таньо войвода – български националреволюционер, ръководител на чета по време на Априлското въстание, която на 16 срещу 17 май 1876 г. минава Дунава и слиза при село Косуй Българ (днес Пожарево), Тутраканско.

Толстой – вж Лев Толстой

Тутрукай – Туртукай, руско наименование на крепостта Тутракан

угри – славянско наименование на маджарите (унгарците)

фашисти – привърженици на фашизма – радикална авторитарна националистическа политическа идеология

фланг – лява или дясна крайна част на войска, строй, редица

фортове – военни укрепления от закрит (дълговременен) или открит (полеви) характер. През XVII–XVIII в., за различаване от крепостите, фортове били наричани отделни укрепления, съдържащи само войскови гарнизон и защитаващи отделни дефилета, мостове, пътища и др.

Херодот – гръцки историк от Vв., наречен „баща на историята”

Хитов – Панайот Хитов (1830–1918) е български хайдутин, национален революционер и четнически войвода. През 1867 г. преминава Дунава с чета и слиза на българския бряг край тутраканското село Пожарево

хоругви – църковни знамена от продълговато парче плат с изписана икона от двете страни и разрязан на три части долен край

Христови мъченици – Доростолски мъченици, посечени заради християнската си вяра по време на Римската империя: св. Дасий Доростолски, св. Емилиан, св. Квинтилиан, св. Дадас, св. Пасикрат, св. Виталиан, св. Валентиниан, св. Юлий, св. Никандър, св. Марциан, св. Максим, св. Исихий Доростолски, св. Калиник, св. Кирил Доростолски и др.

Цимерман – вж. Аполон Цимерман, генерал

Челеби – вж. Евлия Челеби

Чолаков – вж. Гено Чолаков

шиник – цилиндричен дървен съд, подобен на крина, но по-малък. Количеството зърнени храни, които се събират в такъв съд са ок. 8–10 кг.

Ювиги хан – от "кан" – владетел по кръв и ювиги – „избран от звездите”. Визира се хан Омуртаг – български владетел от 814 до 831 г. „Хан ювиги Омуртаг, обитавайки своя стар дом (Плиска), направи преславен дом на Дунава...”

Юрий Иванович Венелин (псевдоним на Георги Хуца) (1902–1839)– украински славист, българист, фолклорист, етнограф, филолог, който през 1830 г. посещава Силистра и записва народни песни и умотворения

БИБЛИОГРАФИЯ

Абушев, Петко. Силистра. // Реката и приятели (Силистра), №2 (18), ноем. 2017, с.2.

Акрабов, Тодор. Силистра. // Силистренска трибуна, № 5, 17 ян. 1962, с.4.

Асенов, Воймир. Крепост. // Силистренска трибуна, № 94, 14 авг. 1969, с.4.

Ангажиран композитор Атанас Косев.

Белоречки, Н. Силистра. // Родина, № 411, 9 окт. 1940

Богданова, Румяна. Силистра. // Спектър Силистра, № 180, 18 септ. 2002, с.3.

Божкова, Славка. Силистра. // Божкова, Славка. От извора на сърцето. – Силистра, 2010, с.3.

Борисов, Кирил. Вечер над Силистра. // Силистренска трибуна, № 104, 6 септ. 1969, с.6.

Бояджиев, Пирин. Град съдба; Дръстър; Силистра : Едностиишия. // Антология на поети, живели и творили в крайдунавска Добруджа : 1900-2000 год. - Силистра, 2002, с.33.

Вж и Бояджиев, Пирин. Лебедова песен. – Силистра, 1999, с.13-14.

Бояджиев, Пирин. Слънчев дунавски град. // Спектър Силистра, № 228, 26 ноем. 1999, с. 5.

Братинов, Петко. Силистра. // Силистренска трибуна, № 109, 18 септ. 1969, с.4.

Братинов, Петко. Силистренска вечер : Песен. // Силистренска трибуна, № 94, 14 авг. 1969, с.4.

Конкурс за написване на песен.

Велчева, Лилия. Дръстър. // Реката и приятели (Силистра), №1, септ. 2010, с.1.

Вълчев, Найден. Песничка за Силистра. // Дръстър Силистра, №16, 27 ян. 2006, с.3.

Идеята е по текста да бъде написана музика от композиторите Ценко Минкин и Владимир Владигеров. Има данни, че музиката да е създадена по време на „Дни на Аполония – 2005”.

Георгиева, Таня. Моят град. // Георгиева, Таня. Син спомен. – Силистра, 2003, с.7.

Дашев, Любен. Пристан : Песен. // www.youtube.com
Музика и аранжировка Валди Тотев. Видеоклип.

- Дашев, Любен.** Утрин в Силистра. // Спектър Силистра, № 50, 16 март 1998, с. 3.
- Вж и Дашев, Любен. Сезонът "Без тебе". - Силистра, 1998, с.20.*
- Димитров, Благой.** Полет за Силистра. // Септември, 1987, № 11, с.115-116.
- Димитров, В.** Да бъдеш столица моя... // Силистренска трибуна, № 118-120, 11 окт. 1969, с.12.
- Димитрова, Ана.** Моят град. // Силистренска трибуна, №114, 30 септ. 1969, с.4.
- Димитрова, Ана.** Силистра. // Димитрова, Ана. Капка обич. – Силистра, 2017, с.4-5.
- Димитрова, Йорданка.** Моряшки възел. // Димитрова, Йорданка. Строшено слънце. – Силистра, 2007, с. 54.
- Димитрова, Йорданка.** Песен за страшната жътва край Дръстър. // Димитрова, Йорданка. Под навеса на две ресници. – [Силистра], 1994, с. 23.
- Димитрова, Йорданка.** Утро над Силистра. // Димитрова, Йорданка. На ученика – с любов. – Силистра, 2008, с. 24.
- Енчев, Енчо.** Градче. // Енчев, Енчо. На път за Рая. - София, 2015, с. 15.
- Енчев, Енчо.** Живее Дръстър. // Силистренска трибуна, № 31, 15 март 1969, с.4.
- Енчев, Енчо.** Монолог на Аврелий. // Силистра 2006, юбил.в., с.16.
- Вж и Силистренска трибуна, № 121, 14 окт. 1969, с.4.*
- Енчев, Енчо.** Памет 1878 : Поема. // Енчев, Енчо. На път за Рая. – София, 2015, с.106-112.
- Жеков, Михаил.** Булевард „Дунав”, номер Силистра. // Жеков, Михаил. Стихотворения и песни. – Силистра, 2019, с.9.
- Жеков, Михаил.** Силистра. // Реката – 1 : Алманах за литература и изкуство : Силистра, 2003, с.134.
- Вж и Спектър Силистра, № 212, 1 септ. 2002, с.5.*
- Зидаров, Николай.** Силистра, Силистра, наш български край. // Силистренска трибуна, № 46, 18 апр. 1970, с.2.
- Музика Никола Касабов, 2006 г.*
- Зидаров, Николай.** Сърдечност. // Силистренска трибуна, № 51, 30 апр. 1983, с. 4.
- Вж и Силистренска трибуна, № 48, 23 апр. 1970, с.4.*
- Илиев, Борис.** Видение пред Силистра. // Силистренска трибуна, № 44, 15 апр. 1969, с.4.

- Йорданов**, Валентин. Силистра. // www.libsiliistra.bg
По текста е създадена музика от Иван Неделчев, има и видеоклип.
- Йорданов**, Николай. Бял, белокамен... // Силистренска трибуна, № 130, 4 ноем. 1969, с.4.
- Йорданова**, Живка. Аз съм Силистра. // Реката - 2: Алманах за литература, изкуство и публицистика . – Силистра, 2006, с.87.
- Йорданова**, Петя. Крепост. // Силистренска трибуна, №28, 7 март 1981, с.2.
- Калева**, Ралица. Ода. // Калев, Стефан. Гроздобер в небето. - Шумен, 2000, с. 65.
Вж и Спектър Силистра, №41-42, 28 февр. 1998, с.8.
- Карадачки**, Иван. Равнина. // Силистренска трибуна, № 115, 3 окт. 1985, с.4.
- Ковачева**, Калина. Силистренски валс : Песен. // Силистренска трибуна, № 100, 28 авг. 1969, с.4.
- Кодай**, Б. Перла край Дунава. // Силистренска трибуна, № 29, 11 март 1969, с.4.
- Косев**, Косю. Силистра. // Реката - 4 : Алманах за литература, изкуство, публицистика и наука . – Силистра, 2024, с.82-83.
- Македонски**, Филип Д. Силистра. // Македонски, Филип Д. Силистра през вековете. – София, 1941, с.3.
- Манолов**, Симеон. Две сравнения за Силистра. // Силистренска трибуна, №105, 7 септ. 1968, с.4.
- Манолов**, Симеон. Добро утро, Силистра! // Силистренска трибуна, № 31, 15 март 1969, с. 4.
- Манолов**, Симеон. Древен град. // Лит. фронт, № 22, 1 юни 1989, с.5.
- Манолов**, Симеон. Измерения. // Манолов, Симеон. Последен сняг. - Силистра, [2006], с. 32.
- Манолов**, Симеон. Конце на северния хоризонт. // Силистренска трибуна, № 17, 10 февр. 1968, с.4.
- Манолов**, Симеон. Корен. // Спектър Силистра, № 78, 23 апр. 1999, с.5.
- Манолов**, Симеон. На моя град. // Читалище, 1975, № 9, с.38.
- Манолов**, Симеон. Опит за автопортрет. // Манолов, Симеон. Петата посока. – София, 1990, с.21.
- Манолов**, Симеон. Пролетта на Силистра. // Силистренска трибуна, № 34, 22 март 1979, с.1.

Манолов, Симеон. Силистра. // Манолов, Симеон. Последен сняг. - Силистра, [2006], с. 9-10.

Вж и Силистренска трибуна, №118-120, 11 окт. 1969, с.12.

Манолов, Симеон. Силистра - яка крепост. // Силистренска трибуна, № 18, 13 февр. 1969, с.4

Манолов, Симеон. Твърдина. // Манолов, Симеон. Делта. – Шумен, 2000, с. 16.

Маринова, Кина. Моя бяла Силистра. // Маринова, кина. Родени в тишина. – Велико Търново, 2018, с.71.

Маринова, Кина. Силистра. // kinamarinova.com

Мутавчиев, Пенчо. Моят град. // Мутавчиев, Пенчо. Нискостеблена любов. - Силистра, 2003, с. 48.

Нейчева, Недка. Силистра. // Христова, Иванка. Насаме : Сборник с интервюта : Ч.2. – София, 2009, с.123.

Николов, Хетко. Песен за Силистра. // Силистренска трибуна, № 85, 26 юли 1966, с. 4 : с ноти.

Николов, Хетко и др. Силистра в песни и стихове : (Две плочи за нашия град). / Интервю с Хетко Николов и Славчо Иванов. // Силистренска трибуна, №58, 19 май 1979, с.4.

Заводът за грамофонни плочи „Балкантон” е издал музикално-поетически комплект „Силистра”, съдържаща две плочи с песни и стихотворения, посветени на Силистра. В музикалната плоча, с композитор Хетко Николов, са вкл. песните: „Светлата усмивка на Силистра”, текст Георги Струмски, аранж. Димитър Бояджиев, изпълн. Стефка Берова и Йордан Марчинков и „Балада за Силистра”, текст Матей Шопкин, аранж. Ив. Ангелов, изпълн. Маргарет Николова. И двете песни са акомпанирани от естрадно-симфоничния оркестър на Българското радио, с диригент Вили Казасян. Следва интервю и с редактора на втората плоча Славчо Иванов - с художествено изпълнение на стихове - вж по-долу Поети от Силистра за своя град.

Орлоева, Красимира. Градът, в който живея. // Антология на поети, живели и творили в крайдунавска Добруджа : 1900-2000 год. - Силистра, 2002, с.60.

Вж и Силистренска трибуна, № 30, 13 март 1986, с.4.

Орлоева, Красимира. Добър вечер, Силистра! // Силистренска трибуна, № 59, 23 май 1974, с.4.

Орлоева, Красимира. Капитан Мамарчев. // Силистренска трибуна, № 51, 6 май 1969, с.4.

Орлоева, Красимира. Капитан Мамарчев. // Спектър Силистра, N 190, 26 септ. 1996, с.3.

Двете стихотворения за кап. Мамарчев са с различен текст.

Орлоева, Красимира. Нощ в Силистра. // Силистренска трибуна, № 38, 30 март 1972, с.4.

Вж и Добруджа : Литературен сборник. – Силистра, 1973, с.27.

Орлоева, Красимира. Силистра. // Силистренска трибуна, № 90, 6 авг.1966, с. 4.

Песни за нашия град : Три стихотворения. // Силистренска трибуна, № 94, 14 авг. 1969, с.4.

Конкурс за написване на текстове за песни за Силистра по текстовете на: Воймир Асенов "Крепост", Николай Кънчев "Добруджанска равнина", Петко Братинов "Силистренска вечер".

Поети от Силистра за своя град : Стихове. / Изпълняват Катя Захирева и Любомир Киселички. – София : Балкантон плоча ВАК3498. Грамофонна плоча. Съд.: *Име (Валентин Чернев); Силистра яка крепост (Симеон Манолов); Капитан Мамарчев (Красимира Орлова); Добруджа (Енчо Енчев).* Редактор на плочата със стихове е Славчо Иванов.

Радев, Вълчо. Вече е имало конкурс за песни за Силистра / Вълчо Радев. // Дръстър Силистра, 4, № 36, 24 февр. 2006, с.2.

Найден Вълчев посвети стихотворение на Силистра за песен през 2006 г. На 14 авг. 1969, по обявен по-рано конкурс, са отпечатани текстовете на първите три номинирани текста - на Кирил Борисов, Калина Ковачева, Георги Струмски, Матей Шопкин и др. В конкурса са участвали и силистренските поети Енчо Енчев, Валентин Чернев, Красимира Орлоева, Николай Йорданов и др. Единствената песен за Силистра обаче е дело на текст на Павел Матев и музика на покойния Силистренска композитор Хетко Николов: "Сезоните на Добруджа". Има и песни, композирани от Григор Шопов.

Радоева, Лилия. Моят град. // Антология на поети, живели и творили в крайдунавска Добруджа : 1900-2000 год. - Силистра, 2002, с.182.

Вж и Силистренска трибуна, № 27, 5 март 1987, с.8.

Силистра : Музика. – София : Балкантон, 1979 ; 33 об.

I. Със светлата усмивка на Силистра (Хетко Николов, Георги Струмски, Димитър Бояджиев) — 4.00; Стефка БEROVA и Йордан Марчинков с ЕОБРТ, дир. В. Казасян

П. Балада за Силистра (Хетко Николов, Матей Шопкин, Иван Ангелов) —3.40 Маргрет Николова

Силистра : Поезия. / Актриса Катя Зехирева ; Актьор Любомир Киселички . - София : Балкантон; 45 об.

Грамофонна плоча.

Станева, Стефанка. Поема за Силистра. // Силистренска трибуна, № 74, 26 юни 1964, с.2.

Станева, Стефанка. Силистра, моя птица бяла! // Силистренска трибуна, № 17, 11 февр. 1969, с.4.

Стоева, Ангелина. Предутринна Силистра. // Силистренска трибуна, №33, 20 март1964, с.4.

Стоянова, Иванка. Силистра. // Реката и приятели (Силистра), №2 (23), ноември 2019, с.2.

Струмски, Георги. Песен за Силистра. // Силистренска трибуна, № 118-120, 11 окт. 1969, с.1.

Вж и Силистренска трибуна, №102, 2 септ. 1969, с.4.

Вж и Нова силистренска трибуна, №80, 11 окт. 1994, с.4.

По текста е създадена песента „Със светлата усмивка на Силистра”, която е публикувана в плоча.

Струмски, Георги. Със светлата усмивка на Силистра : Песен / Текст Георги Струмски ; Изп. Стефка Борова, Йордан Марчинков ; Комп. Хетко Николов. // София : Балкантон,1979.

Създадена по текста на Георги Струмски „Песен за Силистра” /вж горе/. Аранж. Димитър Бояджиев. Има и видеоклип.

Вж и Живот за Силистра (ОбС на БСП – Силистра), №2, 16 септ. 1999, с.6.

Талигаров, Венцислав. Спомен за Силистра. // Шопов, Григор. Дунавски романси, стихове, танга и валсове. – Силистра, 2009, с.22-23 : с ноти. *Музика Григор Шопов.*

Теодосиев, Д. Л. Щурмът на Силистра 1828 г. // Силистренска трибуна, № 41, 28 септ. 1956, с. 2.

Терзийски, Ивайло. Авторът на "Една българска роза" поетът Найден Вълчев сътвори и песничка за Силистра / Ивайло Терзийски. // Дръстър Силистра, № 16, 27 ян. 2006, с.3.

С текста на песента. Ценко Минкин и Владимир Владигеров са сътворили музиката. Проектът е по повод „Дни на "Аполония" - 2005.

Терзийски, Ивайло. Марш за Силистра : Текст: Ивайло Терзийски
Музика: Григор Шопов. // Спектър Силистра, № 169, 2 септ. 2002,
с.1,2.

Вж и Шопов, Григор. Дунавски романси, стихове, танга и валсове. – Силистра, 2009, с.32-33 : с ноти

Тихчева, Марина. На пръсти те зная. // Спектър Силистра, № 177,
14 септ. 1999, с.2.

Тихчева, Марина. Посвещение. // Антология на поети, живели и
творили в Крайдунавска Добруджа 1900-2000 год. – Силистра, 2002,
с.68.

Харалампиев, Харалампи. Идат! // Силистренска трибуна, № 24, 26
февр. 1974, с.2.

Христов, Любомир. Освобождение. // Силистренска трибуна, № 17,
9 февр. 1978, с.1.

Цонева, Петя. Дуросторум. // www.kvorum-silistra.info/ 3 апр. 2024

Чаушев, Вили. Песен за Силистра. // Живот за Силистра (ОбС на
БСП – Силистра), №1, 9 септ. 1999, с.8.

Музика Андрей Дреников.

Чачановски, Цветан. Силистра. // Мир, № 12 050, 1 окт. 1940

Чернев, Валентин. 10 февруари 1878. // Силистренска трибуна, №
17, 9 февр. 1978, с.2.

Чернев, Валентин. Име. // Силистренска трибуна, № 26, 4 март
1969, с.4.

Чернев, Валентин. Моят град не е бил столица. // Силистренска
трибуна, № 26, 4 март 1969, с.4.

*Вж и Моят град. // Пулс, № 24, 24 ноем. 1970; Моят град не е бил
никога... // Худ. самодейност, 1980, № 2, с.39.; Силистра. // Ехо, №
27, 7 юли 1972*

Чернев, Валентин. На моя град. // Силистренска трибуна, № 11, 27
ян. 1968, с.4

*Вж и Мой чудесен крайречен град... // Силистренска трибуна, № 11,
27 ян. 1968, с.4.*

Чернев, Валентин. Нощта на 9 февруари 1878 година. //
Силистренска трибуна, № 14, 2 февр. 1978, с.2.

Чернев, Валентин. Песен за Силистра. // Силистра 2006, юбил.в.,
с.16.

Чернев, Валентин. Празник. // Силистренска трибуна, № 26, 4 март
1969, с.4

- Чернев**, Валентин. Цветя през февруари. // Силистренска трибуна, № 6, 9 февр. 1988, с. 4.
- Чернев**, Валентин. Ще пребъдеш. // Нова силистренска трибуна, №80, 11 окт. 1994, с.5.
- Черняев**, Христо. Стихотворение за Силистра. // Христова, Иванка. Времето, в което живях. – София, 2024, с.445-446.
- Чилингиров**, Стилиян. Силистра. // Мир, № 12 049, 30 септ. 1940.
- Шишков**, Кузман. Силистра. // Силистренска трибуна, № 73, 31 окт. 1959, с. 2.
- Шопкин**, Матей. Песен за Силистра. // Силистренска трибуна, № 104, 6 септ. 1969, с.6.
- По текста е създадена песента „Балада за Силистра”, която е публикувана в плоча.*
- Шопов**, Григор. Силистра : Песен. // Реката - 2 : Алманах за литература, изкуство и публицистика . - Силистра, 2006, с.69-70 : с ноти.
- Вж и Шопов, Григор. Дунавски романси: Стихове, танга и валсове. – Силистра, 2009, с.8-9 : с ноти*
- Вж и Шопов, Григор. Песен за Силистра. // Живот за Силистра (ОбС на БСП – Силистра), №3, 30 септ. 1999, с.6.*
- Шопов**, Драгомир. Песен за Силистра. // Силистренска трибуна, № 103, 1 септ. 1981, с. 4.
- Якубов**, Исмаил. Дръстър. // Силистренска трибуна, № 30, 13 март 1969, с.4.

СЪДЪРЖАНИЕ

Стихотворения за Силистра.....	3
Стихотворения, посветени на исторически лица и събития, свързани с османското робство и с освобождението на Силистра на 10 февруари 1878 година.....	68
Стихотворения, посветени на освобождението на Силистра от румънска окупация на 1 октомври 1940 година.....	85
Азбучен показалец на личности, географски понятия и стари думи в българския език.....	88
Библиография.....	95

Забел. Подреждането е по азбучен ред на фамилията на автора и по азбучен ред на заглавията на произведенията